

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník LI ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 28. 1. 2021 ♦ cena 19 Kč

1

Ptáci našich zahrad

fotografie Antonín Fibigr

SLOVO STAROSTY

Věrní a milí čtenáři Chlumeckých listů.

Chlumecké listy v té současné podobě vstupují do 51. roku svého založení, i když víme, že chlumecký zpravodaj vycházel v jiné podobě i dříve. Periodikum má zpravidla do padesáti stránek textů, již s barevnými fotografiemi. A právě zde bych rád vyzval občany z regionu, aby se nebáli i oni přispět se svojí trochou do mlýna, protože redakční rada jistě ráda uvítá nové přispívatele.

Uplynulý rok „Covidák“ nás vůbec nepotěšil. Mnoho vlád v různých státech světa se úporně snaží zastavit zákeřnou pandemii velmi tvrdými opatřeními. Budme však oprávněnými optimisty, protože dnešní, moderní věda nespí a k distribuci mezi lidi na planetě jdou ohromné počty očkovacích vakcín. Podle mého názoru musíme přečkat v tom neblahém nouzovém stavu ještě asi tři měsíce, než se situace začne rychle zlepšovat. A pak musí rychle startovat i ekonomika k vlastnímu ozdravení. To vůbec nebude jednoduché, protože se může zvýšit procento nezaměstnanosti. Nedávno jsem se bavil s jedním ředitelem střední odborné školy, jehož názorů si velmi vážím. Sdělil mi neradostný fakt, že především odborné školy s praktickým výcvikem jsou ve zpoždění asi deset měsíců. Žádná distanční výuka praxi nenahradí. To je moc špatné a právě proto už děti a studenti prostě **musí chodit pravidelně do školy!** Snad se od jara, konkrétně od března i odrazí ode dna cestovní ruch, na který jsou napojeni chudáci provozovatelé rekreačních zařízení a jejich zaměstnanci. Musím konstatovat, že v této blbě době je vlastně nejlépe státem placeným zaměstnancům (obecně státním zaměstnancům, kterých je asi 2 miliony), kterých se platově epidemie vůbec nedotkla, na rozdíl od soukromého sektoru. Ale právě soukromý sektor tvoří skutečné hodnoty, ze kterých jsou státní úředníci placeni. Táhle je nyní velmi neférová situace, protože ten, kdo tvoří, trpí, kdo se veze, není postižen, ale povýšen. Tím ovšem nechci práci státem placených zaměstnanců bagatelizovat, protože bez nich by nebylo vzdělání, sociální a zdravotní péče, právo a pořádek a vznikala by anarchie.

Město Chlumeck nad Cidlinou hlavně díky létu prožilo poklidný a spokojený čas. Proběhlo dost kulturních a sportovních akcí. My jsme investovali 25 milionů korun do schválených investic a do oprav městského majetku. Některé opravy komunikací se protáhly až do samého konce prosince, především díky absenci pracovní síly na pracovištích, způsobenou Covidem. Bohužel jsme museli oželeť veškeré kulturní akce od poloviny října, včetně zahájení adventního času, ba i trhy na Zlatou neděli jsme museli odpískat.

Sociálním osaměním netrpí pouze klienti v domovech seniorů, jak se stále zdůrazňuje. Izolaci od kamarádů velmi těžce psychicky nesou i školáci a dospívající lidé, zvyklí na početné a pravidelné setkávání se na zábavách, ve sportovních oddílech. Tedy nyní vyslovuji jedno úpěnlivé přání: Bože, dej, ať to šílenství s Covidem už brzy skončí. A my si po

této trpké zkušenosti budeme vážit toho, jakou volnost a svobodu jsme snad pouze dočasně ztratili!

V Královéhradeckém krajském zastupitelstvu jsem vyslal důrazný signál, aby se v první úpravě krajského rozpočtu vrátil zpět Program na obnovu místních částí obcí, který jsem spolu s dalšími starosty měst prosadil před třemi lety. Minulé vedení kraje se obávalo prudkého zhoršení ekonomické situace, a proto výrazně ubralo na dotacích. Jenomže POV (program obnovy venkova) se neodvážilo zrušit na rozdíl od relativně mladého programu pro místní části měst. Špatně! Do POV totiž za 20 let šlo z Královéhradeckého kraje celkem asi 850 milionů korun. Proto každá samostatná aktivní vesnice v kraji získala částky v řádu milionů korun, kdežto na místní části (také charakterem jasné vesnice) se z kraje nedostalo nic. Až poslední dva roky díky naší iniciativě to bylo 13 a 9 milionů korun pro místní části měst, kterých je ale pouze v Královéhradeckém kraji cca 145. Mám však nový slib, že toto budeme v březnu 2021 řešit s předpokládanou nápravou vzniklé situace na zasedání krajského zastupitelstva.

Přes SMO ČR (Svaz měst a obcí České republiky) bedlivě sledujeme vývoj situace ohledně RUD (Rozpočtové určení daní). Vyslali jsme jasný signál, že města obce nemohou nést následky celkem hloupé, populistické politiky současné vlády prudkým snížením příjmů z výběru daní, ze kterých obce hlavně žijí. Proto přes Senát razíme návrh na plošné zvýšení RUD pro obce v republice, kterých je 6300 (od Horní Dolní po Prahu). Pouze tak mohou obce svůj plánovaný rozvoj nezastavovat příliš prudce. Když totiž budou moci obce budovat a opravovat svoje rozsáhlé majetky, dáme tak práci ve stavebním sektoru statisícům zaměstnanců různých firem, což je základní předpoklad k tomu, aby se motor ekonomiky ve státě nezadrhel. Kéž by se tohle podařilo, protože jinak budeme muset razantně snížit výdaje na investice i v našem chlumeckém katastrálním území.

Naši hasiči z JPO II již několikrát uplatnili novou vyprošťovací techniku na bázi AKU, tedy bez protivných hadic, které často ztěžovaly dostupnost a efektivnost okamžitého zásahu. Popřejme tedy našim statečným hochům do nového roku 2021 zajímavé přání: ať nemusí jezdit tak často k dopravním nehodám i k ohni, protože se zde vždycky jedná lidské tragédie. Snad se jim moje přání bude také líbit.

Závěrem mi dovoluť ze srdce popřát vám všem, ale i těm ve vašich rodinách následující:

ať je právě začínající rok, končící v číselné řadě nadějnou jedničkou, jednoznačně lepší ve vašich osudech, než byl ten uplynulý, k lidstvu vcelku nevďečný. Ať se zase vrátí „obyčejná doba“, na kterou jsme byli tak dlouho zvyklí. Ať se vám vyhýbají nemoci – všechny, ne jenom ten odporný Covid. Ať je ve světě mír a pokoj pro všechny lidi dobré vůle, jak zní je-

den z nejkrásnějších křesťanských pozdravů. To si všichni ze srdce přejme a bude zase dobře.

P.S.: V závěru roku vždycky obdržím spoustu vánočních a novoročních přání. Tentokrát jsem pro sebe určil vítěze – pana Ing. Michala Babiče, který projektuje zdvojkolejnění železniční trati i přes naše město. Je to nesmírně inteligentní, chytré a optimistické přání, o které se s vámi podělím. Zde je:

**„Nezapomeňte, že na konci tunelu je vždy světlo.“
„Remember, there is always light at the end of the tunnel.“**

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Vážení spoluobčané,

rok 2020 skončil. Dovolte mi připomenout, co nejvýznamnějšího se v uplynulém těžkém roce povedlo vylepšit v našem městě:

- smuteční síň
- okna a projektová dokumentace opravy sokolovny
- křižovatka Havlíčkova – Kozelkova s přilehlými chodníky
- kopule a věž kostela svatě Voršily
- chodníky k nádraží
- komunikace Říhova
- park a pomník u spořitelny
- žaluzie na I. stupni základní školy
- klimatizace v MŠ U Zámku a školní jídelně u ZŠ
- vstup a rampa do školní jídelny
- strop pod tanečním sálem v DDM
- osadní domy v Lučicích a Pamětníku
- povrch silnice Kozelkova
- železniční přejezdy
- autobusové zálivy na náměstí
- kanalizační přivaděč v Kladrubech pro napojení Skalky
- zpevnění povrchů za Penny Marketem, u koupaliště a v Malých Kladrubech
- topení a vyprošťovací systém u hasičů
- zvukové a světelné zařízení v Klicperově domě

Pro část těchto projektů se nám podařilo získat finanční prostředky z evropských, národních i krajských dotací. Peněžní i materiální podpora ze strany města stále funguje pro kulturní a volnočasové aktivity, stejně jako zdravotní fond pro děti a mládež.

Zřízení služby SENIOR TAXI a pokračováním univerzity třetího věku jsme potěšili naše seniory. V nejteplejších měsících jsme se potkali na Chlumeckém hudebním a filmovém létě. Školákům a předškolákům jsme popřáli hodně štěstí a za nové občanky jsme vysázeli přes třicet ovocných stromů.

Ne všechny překážky v podobě projektové dokumentace, stavebních povolení nebo majetkoprávního vypořádání leh-

ce překonáváme. V novém roce nás čeká spousta práce na pokračování připravovaných projektů a naplňování společných vizí. Dokončeny jsou územní studie na všech místech určených pro rozvoj bydlení a podnikání. 3. změna územního plánu je před dokončením. Skvělou zprávou je získání dotace pro vylepšení akustiky, svícení a vytápění ve Slavíčkově hale, dojde tak i na inovaci podlahy. Žádosti o dotace jsou podány pro asfaltový povrch s odvodněním ulice Na Františku a rekonstrukci školní tělocvičny. Projektová dokumentace pro interiér radnice je připravena. Netrpělivě čekáme na stavební povolení pro úpravu předpolí hřbitova a dokončení cyklostezky směrem na Lučice. Pevně doufáme, že nic nebrání zahájení projektu výstavby terminálu před nádražím. Vítám ovšem i další podněty k vylepšení chodu a rozvoje našeho města.

Za výsledky práce stojí celý tým lidí, kterým děkuji, a doufám, že budeme takto spolupracovat i v dalším roce.

I přes toto těžké období si vzpomeňme na to dobré. Měli jsme mnoho času na sebe a na své blízké, uvědomili jsme si,

jak je zdraví cenné a že není samozřejmostí. Upřímně chci poděkovat všem, co se podílejí na boji proti koronaviru na všech frontách i jako dobrovolníci či dobří andělé v soused-

ství. Přejí hodně spokojenosti, zdraví a šťastných dní do snad už lepšího nadcházejícího roku.

Vladan Kárník
místostarosta města

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 61. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 7. 12. 2020

Rada města:

- **Schvaluje** pronájem části parcel parc. č. 275/19 a 275/20 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou o celkové výměře 105 m² za cenu 10,- Kč/m²/rok na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou.
- **Schvaluje** ukončení nájmu částí pozemků st. 372/3 a parc. č. 378/6 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou dohodou k 31. 12. 2020 a ukládá odboru správy majetku a investic zveřejnit nový záměr pronájmu těchto pozemků.
- **Bere na vědomí** přehled soukromých pozemků pod městskými komunikacemi a chodníky a ukládá odboru správy majetku a investic oslovit jejich vlastníky se záměrem koupě těchto pozemků za cenu 100,- Kč/m².
- **Schvaluje** uzavření předloženého Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo na akci „Oprava chodníků ul. Tylova, Sádová a před nádražím včetně veřejného osvětlení“ s firmou Stavo & Sachs Kuk-

leny s.r.o. Hradec Králové, Kukleny, Honkova 272/22, IČO: 25918681.

■ **Schvaluje** uzavření předložené dohody o dodatku č. 3 ke Smlouvě o dílo na realizaci akce „Rekonstrukce – stavební úprava místní komunikace, ul. Říhova“ s firmou MATEX HK s.r.o., Kladská 181, 500 03 Hradec Králové, IČO: 25968807.

■ **Bere na vědomí** výroční zprávu o činnosti zřízené příspěvkové organizace Základní umělecká škola, Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo náměstí 1/I, 503 51 Chlumec nad Cidlinou za školní rok 2019/2020.

■ **Schvaluje** vybudování osvětlení na cvičišti Českého kynologického svazu ZKO Chlumec n. Cidlinou – 127 (pozemek parc. č. 827/1 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou) na náklady žadatele v souladu se stavebními předpisy.

■ **Schvaluje** převod agendy spojené s vydáváním Chlumeckých listů ze správního odboru na Městské kulturní středisko Chlumec nad Cidlinou s účinností od 1. 1. 2021.

VÝPIS Z USNESENÍ 62. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 16. 12. 2020

Rada města:

- **Schvaluje** revizi Pasportu místních komunikací.

VÝPIS Z USNESENÍ 63. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 22. 12. 2020

Rada města:

- **Schvaluje** úpravu rozpočtu na rok 2020 – rozpočtové opatření č. 20 dle předloženého znění. Příjmy se zvyšují o 90,54 tis. Kč, výdaje se zvyšují o 90,54 tis. Kč, financování se nemění.
- **Bere na vědomí** předložené vyúčtování 73. ročníku Klicperova Chlumce a **schvaluje** úhradu města Chlumec nad Cidlinou Divadelnímu spolku Klicpera za pořádání 73. ročníku Klicperova Chlumce ve výši 5.985,- Kč.
- **Bere na vědomí** žádost o změnu Územní studie Chlumec nad Cidlinou – lokalita X1 – Palackého u Olešnice a do-

poručuje žadatelům předložit vlastní návrh řešení předmětného území.

■ **Schvaluje** uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohody o umístění stavby č. IV-12-2020068/VB/1 (Název stavby: CHLUMEC n. C., PČ. 882/53, KNN) mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035 za cenu 1.000,- Kč a DPH.

■ **Schvaluje** uzavření objednávky na realizaci akce „Oprava části chodníku v ul. Sokolská“ s firmou REKOM Nový Bydžov, a.s., Barchůvek 2, 504 01 Mělník, IČO: 25264737 dle předložené cenové nabídky.

■ **Schvaluje** dodavatele a smlouvu o dílo na zpracování projektové dokumentace na akci: Oprava chodníku v ul. Rooseveltova Ing. Miroslava Kučeru, Heřmanův Městec, Barákova 736, IČO: 05485592.

■ **Schvaluje** dodavatele akce „Výměna střešních oken ZUS“ Tomáše Houšku, Nepolisy 292, IČO: 68217056 dle předložené cenové nabídky.

■ **Schvaluje** přijetí daru příspěvkovou organizací Školní jídelna Chlumec nad Cidlinou od společnosti WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. Praha na základě žádosti ze dne 10. 12. 2020 (stravné pro 17 žáků na období 4. 1. 2021 až 30. 6. 2021).

■ **Schvaluje** poskytnutí daru ze Zdravotního fondu města Chlumec nad Cidlinou pro děti a mladistvé ve výši 12.000,- Kč ***** (pro syna ***** na rehabilitaci).

■ **Schvaluje** prodloužení Smlouvy o poskytování služeb „SENIOR TAXI“ (město Chlumec nad Cidlinou x Michal Belanec, Převýšov 103, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, IČO: 74017811) o jeden rok.

VÝPIS Z USNESENÍ 19. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 16. 12. 2020

Zastupitelstvo města:

■ **Schvaluje** uzavření smlouvy o dílo na akci „Zázemí pro skauty, hokejbalisty a hasiče“ s Ing. Pavlem Kubíkem s.r.o. Chlumec nad Cidlinou IV, Vrchlického 816 dle předloženého návrhu.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 5/18/20, prodej po-

zemku parc. č. 548/21, ostatní plocha o výměře 88 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou ***** za cenu 400,- Kč/m².

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 5/18/20, prodej pozemku parc. č. 548/22, ostatní plocha o výměře 76 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou ***** za cenu 400,- Kč/m².

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 5/18/20, prodej pozemku parc. č. 548/23, ostatní plocha o výměře 72 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou ***** za cenu 400,- Kč/m².

■ **Bere na vědomí** aktuální informace ve věci projektové splaškové kanalizace v Pamětníku (nově tlaková kanalizace místo původně plánované gravitační) a jednání o umístění ČOV na pozemku parc. č. 702/1 v k.ú. Pamětník.

■ **Schvaluje** změnu územního plánu na část pozemku parc. č. 702/1 v k.ú. Pamětník v souvislosti s umístěním ČOV splaškové kanalizace v Pamětníku.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na předchozí bod usnesení, záměr majetkového vypořádání pozemku parc. č. 702/1 za části pozemků parc. č. 696/1 a 696/2 v k.ú. Pamětník.

■ **Bere na vědomí** přehled městských pozemků připojených k soukromým zahradám či objektům a **schvaluje** záměr prodeje pozemků ve vlastnictví města mezi soukromými pozemky a komunikacemi, které jsou připojené k soukromým zahradám či objektům, za cenu 300,- Kč/m².

■ **Schvaluje** poskytnutí účelového příspěvku 20.000,- Kč Tělocvičné jednotě Sokol Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** uzavření Dodatku č. 1 – prodloužení čerpání ke Smlouvě o poskytnutí dotace z rozpočtu města Chlumec nad Cidlinou č. 19/2020 s Tělocvičnou jednotou Sokol Chlumec nad Cidlinou (dofinancování výměny oken – prodloužení termínu realizace akce).

■ **Bere na vědomí** úpravu rozpočtu na rok 2020, rozpočtové opatření č. 15 až 19. Příjmy se zvyšují o 675,68 tis. Kč, výdaje se navyšují o 1.446,78 tis. Kč a financování se navyšuje o 771,10 tis. Kč.

■ **Schvaluje** 3. úpravu závazných ukazatelů na rok 2020 dle předloženého znění.

■ **Schvaluje** v souladu s § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění rozpočet města Chlumec n. Cidl. na rok 2021 dle navrženého

znění v členění příjmy 108.812,00 tis. Kč, výdaje 164.123,60 tis. Kč a financování 55.311,60 tis. Kč. Rozpočet se schvaluje jako limitovaný příslib v souladu s § 13 odst. 9 vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění.

■ **Schvaluje** závazné ukazatele rozpočtu na rok 2021 dle přiložené tabulky „závazné ukazatele“.

■ **Schvaluje** v souladu s § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, rozsah kompetenční rady města k provádění jednotlivých rozpočtových opatření v následujícím rozsahu:

■ do výše 500.000,- Kč včetně v těchto případech:

a) jsou-li vyvolána organizačními a provozními změnami, pokud tyto změny nevyvolávají další nároky na finanční prostředky města (nezvyšuje se celkový rozpočet výdajů města) nebo je možné zapojit volné prostředky z přebytku předchozích let či z navyšených skutečných příjmů nad rozpočtované;

b) když zapojení výdaje vyžaduje nutný výdaj na zajištění chodu obce nebo nutný výdaj nad rámec schválených prostředků u již schválené investiční akce;

■ v částkách vyšších v těchto případech:

a) rozpočtového zapojení účelově přidělených finančních prostředků z jiných rozpočtů včetně souvisejících výdajů (dotace)

nebo

a) v případě havárií nebo stavu nouze, výdaj k odvrácení možných škod

b) úhrady daní, poplatků, pokut, penále z rozhodnutí nadřízených orgánů a dohledů a další nutné výdaje, kdy schválení rozpočtového opatření je nezbytné a má jen formální charakter, protože výdaj musí být realizován.

■ **Se seznámilo** se žádostí paní ***** , pana ***** a ***** , podané prostřednictvím spolku Human Rights Defense z.s. a **konstatuje**, že **trvá** na svých předchozích usneseních týkajících se budoucí přeložky silnice 327/II.

Jana Jelínková
asistentka starosty

***** skrytá informace dle zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Dvě otázky pro...

V průběhu krátkého povídání s osobnostmi spjatými s Chlumcem nad Cidlinou bychom Vám rádi přiblížili jejich názory, přání a pohled na svět. Vnímáme je jako důležité a inspirující podněty pro každodenní práci v našem městě.

Velmi nás těší, že pozvání přijal MUDr. Štefan Hrunka.

Vážený pane doktore. Celý život léčíte lidi, i já jsem před Vámi stával v ordinaci. Jací jsou Chlumečáci, máte nějaký návod, jak vycházet s lidmi?

Trochu bych poopravil, že léčím děti a dorost a v tom je to krásné.

I proto mám na lidi optimistický náhled.

Děti se nepřetvařují, jsou takové, jaké jsou, upřímné.

Když přijdou nemocné, tak je hned vidět, že je něco trápí. Když se jim uleví a uzdraví se, rázem se usmívají. To je to na mé práci hezké, proto to dělám rád a stále mne to baví.

Tím pádem odpověď na Chlumečáky z mého pohledu je pozitivní.

Jsou to fajn lidi, rád je vidím, rád se s nimi setkávám, jak jste i v otázce naznačil, už více než čtvrt století.

Jak si udržet zdravé tělo i rozum nejen v této době?

Já jsem v podstatě optimista, stále věřím v to lepší a vidím vše pozitivně.

Tím, že dělám s dětmi, tak i JÁ se cítím tak trochu jako dítě.

A děti jsou stále v pohybu a pohyb je zdravý, tak i já se snažím být stále v pohybu.

Závěrem bych všem v tom roce 2021 popřál hodně zdravíčka, abychom vyhráli nad tím „zlobidlem“ co nejdříve. Slunce v duši.

MUDr. Štefan Hrunka

Děkuji za Váš čas.

Mgr. Vladan Kárník

Inzerce

ODPADY, POPLATKY a ... ZDRAŽOVÁNÍ a ... NADÁVÁNÍ

Sděluji aktuální informace vyplývající z nového Zákona o odpadech 541/2020 Sb. Jeho účinnost je platná od 1. 1. 2021, ačkoliv ještě nejsou vydány prováděcí předpisy k zákonu v definitivním znění.

Jedno je ale nad slunce jasné. Bude se periodicky zdražovat. Zatímco byl po mnoho let stanoven povinný poplatek 500 Kč za uložení 1 tuny na skládku, legislativci rozhodli o neskutečně prudkém zdražování tohoto skládkování a prezident to bez mrknutí oka podepsal. Konkrétně v roce 2021 již se zvedá poplatek o 300 korun a do roku 2030 se tato částka vyšplhá na 1800 korun za tunu!

Přestože obce a jejich obyvatelé intenzivně třídí, neboli separují odpad, aby některé druhy mohly být recyklovány, je to bohužel řízený krok od vlivných poslanců ve prospěch nově budovaných spaloven. Těch se ale obyvatelstvo, kde je se spalovnami počítáno, zákonitě bojí. Toho, co z nich uniká do ovzduší. Navíc mají spalovny velmi drahý provoz. Proto se řízení utahuje smyčka kolem krku řízeným skládkám, zdražuje se se snaze vyrovnat provozní náklady na úroveň spaloven. Ty ohromné peníze, které se vyberou od obcí směrem ke státu, budou pravděpodobně využity na výstavbu asi deseti nových spaloven!

V Chlumci nad Cidlinou zastupitelstvo po dobu sedmi let nezvyšovalo poplatky za svoz odpadů. Nyní však je nařízení stávající vlády již neudržitelné pro zachování výše poplatku, protože nám stávající provozovatel likvidace odpadů – firma MARIUS PEDERSEN pochopitelně poslala oznámení o zdražení služeb – pro rok 2021 o 600.000 korun.

V roce 2019 byly celkové náklady na likvidaci všech druhů odpadů 7.745.432,50 Kč, kdy obyvatelé a firmy přispívali 53 procenty, v roce 2020 jsme bilancovali náklady částkou 8.504.445,80 Kč, kdy lidé a firmy přispívali 51 procenty a za rok 2021 zaplatíme 9.145.000 korun, kdy by klesl podíl obyvatel a firem na 45 procent.

Zastupitelstvo proto muselo po sedmi letech cenu za likvidaci odpadů pro obyvatelstvo zvýšit. Zvýšení ceny o 15 % nám ani nevykryje, co budeme muset v roce 2021 zaplatit firmě Marius Pedersen. 15 % je částka, která vykryje pouze sedmiletou inflaci.

Předpokládám, že se tohle nebude našim občanům vůbec líbit. Je třeba si však uvědomit, že se město stará o kompletní služby za likvidaci odpadů a již v roce 2020 jsme celý systém dotovali částkou 3.500.000 korun. Výběr poplatků od obyvatel vykryje náklady za likvidaci všech odpadů v roce 2021 opět pouze asi z 50 %.

Takové zajímavé srovnání: denní náklad za komfortní likvidaci veškerého sortimentu odpadu z domácnosti se pohybuje mezi 3,00 Kč až 6,70 Kč, podle toho, jakou frekvenci svozu si domácnost objedná. V tom je započtena cena odpadové nádoby, služba za její vyprazdňování, separační hnízda ve městě na tříděný odpad, vyprazdňování odpadkových košů a celý systém ve sběrném dvoře na další druhy odpadů, včetně těch stavebních a nebezpečných. To je cena jednoho až dvou rohlíků za den nebo chcete-li, pětina jednoho lahvového piva.

Proto, až budete zvýšený poplatek na radnici platit, nenadávejte prosím pouze našim úředníkům, kteří plní pouze svoji administrativní činnost, ani starostovi, místostarostovi a zastupitelům, ale zanádejte si také na naši populistickou vládu v čele s jeho premiérem, neboť je to také jejich vina. Je nutné si uvědomit, že když si pan premiér a jeho úžasní ministři honí perka, jak přidali důchodcům na důchodech a na podivném rouškovném, tak na druhou stranu trestají obce a jejich rozpočty skrytým zdražováním i v podobě, kterou jsem popsal. Rabují pokladny obcí, aby zalátali díry v pokladně státní.

Likvidace odpadů se však provádět musí. Odpady produkují obyvatelé, nikoliv firma, která se nazývá „obce“. Až bude ještě hůř a obce nebudou mít potřebné peníze z centrálního výběru daní, kdy pak zpětně dostanou pouze malou část v RUD (Rozpočtové určení daní), pan stávající premiér je již opakovaně nechal pro starosty slyšet, ať si zastupitelstva schválí několikanásobně daň z nemovitostí, která je také příjmem obce. Ach, jo. Po nich potopa.

Ing. Miroslav Uchytíl,
starosta města
Chlumec nad Cidlinou,
předseda pracovní skupiny
obcí II. typu pod SMO ČR
a člen Předsednictva Komory
měst SMO ČR

Inzerce

Úhrada poplatku za svoz komunálního odpadu, poplatku za psa na rok 2021

Z důvodu současné epidemiologické situace a v zájmu snížení rizika možné nákazy prodlužujeme termín pro úhradu poplatku za komunální odpad do 24. 3. 2021 a zároveň zřizujeme provizorní pokladnu ve vstupním vestibulu radnice. Tato pokladna bude v provozu v úřední dny, tj. v pondělí a ve středu od 8.00 do 11.00 hodin a od 12.00 do 17.00 hodin.

Prosíme Vás, abyste při platbě a vyzvednutí známky dodržovali epidemiologická opatření (dodržení počtu osob v prostoru před pokladnou, rozestupy, zakrytí dýchacích cest, doporučujeme si přinést i vlastní propisovací tužku).

Úhrada poplatku za svoz komunálního odpadu na rok 2021 – občané

Ceny poplatku se oproti loňskému roku navyšují o 15 %, splatnost poplatku je 28. 2. 2021, vzhledem k epidemiologické situaci je **výběr poplatku prodloužen do 24. 3. 2021.**

Ceny za likvidaci odpadu pro fyzické osoby nepodnikající:

svoz	70 l nádoby	– 26 svozů ročně	1.150,- Kč
svoz	110 l nádoby	– 26 svozů ročně	1.770,- Kč
svoz	110 l nádoby	– 42 svozů ročně	2.360,- Kč
svoz	110 l nádoby	– 52 svozů ročně	2.770,- Kč
svoz	1100 l nádoby (kontejner)	– 52 svozů ročně	21.150,- Kč
poplatek za zakoupení 1 ks PE pytle (likvidace v rámci pravidelných svozů) (pouze rekreační objekty)			92,- Kč

Poznámka: v uvedených poplatcích je zahrnuta i cena za roční pronájem sběrné nádoby.

Složenky nebudou zaslány. Platbu v hotovosti (i platbu kartou) je možné provést v pokladně města (budova městského úřadu), kde zároveň obdržíte známku na popelnici. Příjmový pokladní doklad si uchovejte, bude vyžadován v případě využití sběrného dvora.

Pro bezhotovostní platbu je potřeba uvést variabilní symbol. Všechny potřebné údaje pro provedení bezhotovostní platby si vyžádejte na e-mailu: zemanova@chlumecnc.cz případně na telefonním čísle **778 474 154** (pokladna města). Po provedení úhrady si vyzvednete známku na popelnici.

dě si vyzvednete **do 24. 3. 2021** v pokladně města – budova radnice u p. Zemanové – známku na popelnici a potvrzení o úhradě poplatku pro případ využití sběrného dvora. Přihlášení poplatku či provedení změn, vyřídíte též u p. Zemanové.

Úhrada poplatku za PSA na rok 2021

Ceny poplatku se oproti minulému roku nemění, splatnost poplatku je **31. 3. 2021.** Složenky nebudou zaslány. Platbu v hotovosti (i platbu kartou) je možné provést v pokladně města (budova městského úřadu).

Pro bezhotovostní platbu je potřeba uvést variabilní symbol. Všechny potřebné údaje pro provedení bezhotovostní platby si vyžádejte na e-mailu: lochmanova@chlumecnc.cz případně na telefonním čísle **495 703 876.** Přihlášení poplatku či provedení jiných změn provádí p. Lochmanová. Poplatek podléhá pes od stáří 3 měsíců.

Svozy separovaného odpadu od ledna 2021

PLASTY (žlutá) – DRUHÁ středa v měsíci:
(10. 2., 10. 3., 14. 4., 12. 5., 9. 6., 14. 7., 11. 8., 8. 9., 13. 10., 10. 11., 8. 12. 2021)

PAPÍR (modrá) – TŘETÍ středa v měsíci:
(17. 2., 17. 3., 21. 4., 19. 5., 16. 6., 21. 7., 18. 8., 15. 9., 20. 10., 17. 11., 15. 12. 2021)

Ze služební knihy městské policie

1. Záludný kruhový objezd se jednoho dne rozhodl překvapit řidiče tím, že rozpohybovaný kamion donutil zbavit se několikátunového nákladu v podobě obřího transformátoru. Ten se i skrz plachtu nevědomému řidiči vyřítíl z nákladového prostoru a přistál v kruhovém objezdu. Jeden z projíždějících řidičů, u kterého překvapení opadlo nejdříve, se rozhodl zavolat hlídku městské policie. Při příjezdu na místo byla hlídka nucena uvěřit vlastním očím, neboť na kruhovém objezdu se skutečně nacházela věc velikých rozměrů, připomínající transformátor. Z důvodu, že z monstra navíc vytékal olej, přivolala na místo hasiče, kteří okamžitě přistoupili k zasypávání oleje neutralizačním posypem. Na místo se dostavila i hlídka PČR, která se jala řídit dopravu. Hlídka MP vyrazila ve směru pravděpodobného odjezdu protrhlého kamionu, který objevila v nedaleké vesnici i s plačícím řidičem, který nemohl pochopit, jak a kde ztratil svého transformátorového spolujezdce. Vše se nakonec vyjasnilo a hlídka do odklizení neposlušného macíka přispívala usměrňováním dopravy.

2. Do problému, který trápí všechna města v republice se strážníci rozhodli pořádně obout. Vrak, který neustále zabírá mnoho parkovacích míst ve městě, leží v žaludku

i mnohým obyvatelům našeho města, kteří pak marně hledají místa pro zaparkování. Proto po novele zákona, která částečně zjednodušila postup při odstranění vraku z vozovky, začala městská policie konat. Strážníci se pokusili zjistit majitele těchto vraků. V mnohých případech stačila pouze ústní domluva a vrak byl náhle pryč. Zbylé vraky zajistily to, že místní silniční úřad byl nucen zaplnit úřední desku výzvami k odstranění, které byly vylepeny i na okna dotčených vozidel. Tímto úkonem město znovu získalo další obsazená parkovací místa zpět, až na dva zbylé vraky, u kterých majitel nebyl dohledán. Zde město uplynutí lhůty přistoupí k dalším právním úkonům. Tímto způsobem městská policie a příslušné orgány za rok 2020 zbavily město téměř 20 vraků. V této činnosti budeme i nadále pokračovat.

3. V důsledku neudržitelné situace je městská policie nucena přistoupit k důkladnějšímu konání. Již nadále nebude možné NIKDE tolerovat ŽÁDNÁ vozidla parkující na chodníku nebo na zeleném pásu. Dochází k neúměrnému ničení chodníků, obrubníků a městské zeleně.

městská policie

Inzerce

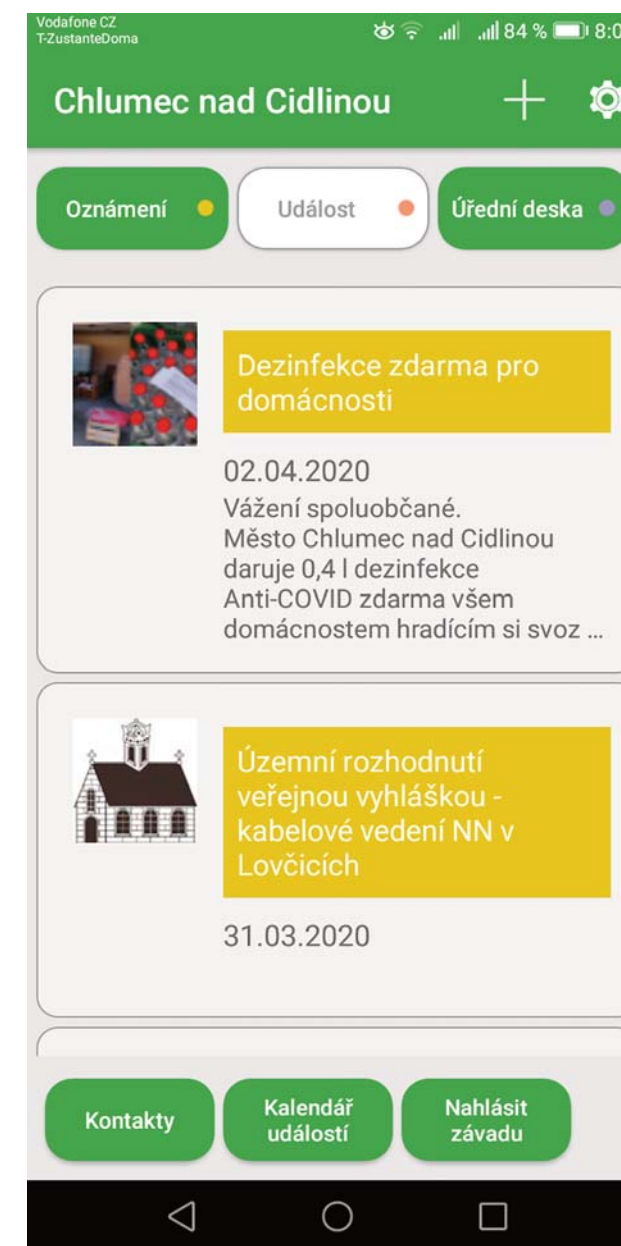
Mobilní aplikace Česká Obec

Město Chlumec nad Cidlinou spustilo do provozu užitečnou pomůcku pro vaši rychlou a pohodlnou informovanost o dění ve městě Chlumec nad Cidlinou o důležitých informacích, uzavírkách, poruchách, povinnostech plateb apod.

Součástí aplikace je i Kalendář událostí či modul Hlášení závad.

Informace se do aplikace automaticky stahují v časových intervalech několikrát denně přímo z webových stránek města.

Zkrátka aplikaci Česká Obec stačí nainstalovat zdarma do svých telefonů (Android nebo iPhone) spustit a vyhledat „Chlumec nad Cidlinou“. Potom už budou automaticky chodit upozornění a nové informace přímo do oznamovací lišty telefonu.

Aplikaci Česká Obec stahujte buď přes **GooglePlay** nebo **App Store**.

Modul Hlášení závad:

V aplikaci naleznete možnost zpětné vazby směrem k úřadu.

Vidíte nedostatek v našem městě, například černou skládku, nesvítící veřejné osvětlení, či jiný nedostatek, jednoduše kliknete v aplikaci ve spodní liště na Hlášení závad, kde se otevře jednoduchý formulář který vyplníte, přidáte fotografii závady, přidáte lokalizaci buď přímo na místě, nebo vyberete na mapě, a to přidržetím prstu na místě závady a dáte odeslat.

Hlášení ve formě emailu přijde na městský úřad, kde bude řešen.

Důležité upozornění:

Pokud si aplikaci nainstalujete, zkontrolujte v Nastavení telefonu – aplikace – zapnutí upozornění na již nainstalovanou aplikaci Česká Obec!!!

Mobilní aplikace má velikost 4,56 kB, což zabere minimální místo v paměti mobilního zařízení. Na nové události jste upozorněni prostřednictvím notifikací (upozornění) a na požadavek si načte pouze vybraný příspěvek, který město zadá. Je tedy šetrná k baterii i mobilním datům.

Inzerce

Meteostanice Chlumeck n. Cidlinou náměstí

Přehled vybraných hodnot pro prosinec 2020

Rychlost větru

Maximální hodnota:
4,5 m/s 6. 12. 2020

Náraz větru

Maximální hodnota:
9,6 m/s 6. 12. 2020

Srážky

Maximální denní úhrn:
5,4 mm 23. 12. 2020

Celkový úhrn:
7,2 mm

Teplota

Minimální hodnota:
-5,4 °C 1. 12. 2020

Průměrná hodnota:
2,2 °C

Maximální hodnota:
10,6 °C 24. 12. 2020

Relativní vlhkost

Minimální hodnota:
62,3 % 29. 12. 2020

Průměrná hodnota:
92,4 %

Maximální hodnota:
100,0 % 23. 12. 2020

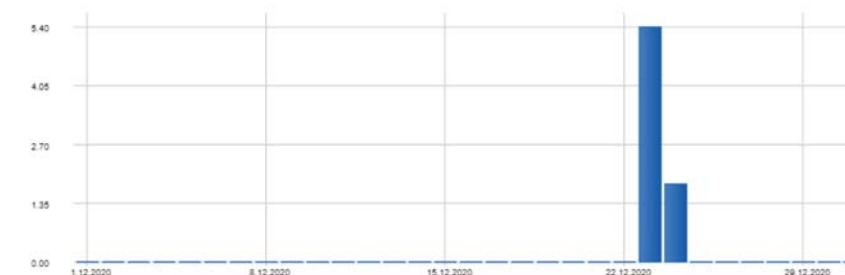
Atmosférický tlak

Minimální hodnota:
983,8 hPa 28. 12. 2020

Průměrná hodnota:
1012,0 hPa

Maximální hodnota:
1029,7 hPa 18. 12. 2020

Srážky pro prosinec 2020

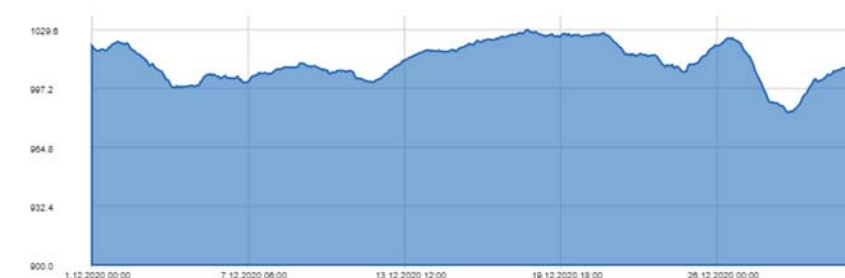
Teplota pro prosinec 2020

Vlhkost pro prosinec 2020

Tlak pro prosinec 2020

Slovo šéfredaktorky

Vítám vás, milí čtenáři, v novém roce s jedničkou na konci, u prvního čísla našich Chlumeckých listů. Všichni bychom si jistě přáli, aby vše, co se v příštích dnech, týdnech a měsících bude dít, bylo také na jedničku. Je tu první měsíc nového roku a s ním i spousta nových zážitků, které nás v tomto roce čekají. Jaký ten rok bude a co nám přinese, to zatím nevíme, ale všichni si přejeme, aby byl pro nás příznivý, aby nám zachoval štěstí a zdraví, dobré vztahy mezi lidmi i rodinnou

a pracovní pohodu. A to vám ze srdce přeje i redakce Chlumeckých listů.

Když jsme si tohle všechno přáli i na začátku roku minulého, nikdo z nás netušil, že bude všechno úplně jinak a že se životy mnohých z nás úplně obrátí naruby. Že nastanou situace, které jsme nejen nepředpokládali, ale nikdy jsme se zatím s něčím podobným nesetkali. Museli jsme si zvykat na novou realitu, nová opatření, zkrátka na celý nový způsob našeho bytí. A kdo patří spíše k těm konzervativnějším lidem, bylo pro něj tohle všechno ještě daleko těžší. I já mám ráda dobře zaběhnuté pořádky, a když věci dobře

fungují tak, jak mají, je to pro mě základem životních jistot.

I nám, redakci Chlumeckých listů, jedna dlouholetá „jistota“ od ledna tohoto roku odešla. Paní Ivana Fölklová, naše zapisovatelka, se rozhodla odejít na zasloužený odpočinek. Děkujeme jí za její perfektní práci pro naše Listy a přejeme jí, ať se má ve svém životě hezky, hlavně ať na svém oblíbeném bicyklu naježdí ještě mnoho a mnoho kilometrů.

A nám všem přejí, ať všichni máme těch životních jistot co nejvíce!

Krásný a hlavně úplně normální rok 2021 vám všem ze srdce přeje

Mgr. Milena Komárková.

Milá redakce,

až s dojetím si pročítám poslední číslo Listů. Moc děkuji za to, jak vyznívá dvojstránka s Tříkrálovou sbírkou. Děkuji paní šéfredaktorce, že ještě zavolala Petře Zikové a krásně to spolu doladily. Vypadá to moc hezky. Celý časopis je s barevnými fotkami hezčí.

Také mě moc těší, že píšete o zdejších lidech, kteří se snažili svým přístupem k životu udělat svět o trochu lepším, jak trefně píše v citátu paní Ulrichová. Ať už to byl pan Kálal, Dašek, pan Holoubek a pan Vosáhlo. Takových lidí je tu víc a stojí za to o nich psát. Pro vzpomínku i pro vzor a připomenutí generacím příštím.

Vychází stránka s meteostanicí, chtěla bych poprosit, nešlo by udělat nějaký souhrn a srovnání s minulými roky? To by mi přišlo zajímavé. Milé je vaše přání od členů redakční rady, potěšilo by mě vidět, kdo v ní vlastně je, abych se mohla poklonit jednotlivým lidem v ní a také abychom po letech věděli, kdo se tak staral.

Ještě jednou děkuji za prezentaci Tříkrálové sbírky.

Přeji vám všem hodně elánu do další práce.

Marie Křepelová

Rodina Daškova děkuje panu Antonínu Fibigrovi za hezký článek o panu Josefu Daškovi.

Inzerce

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
2/21	čtvrtek 4. 2.	čtvrtek 25. 2.
3/21	čtvrtek 4. 3.	čtvrtek 25. 3.
4/21	čtvrtek 1. 4.	čtvrtek 22. 4.
5/21	čtvrtek 29. 4.	čtvrtek 20. 5.
6/21	čtvrtek 27. 5.	čtvrtek 17. 6.
7/21	čtvrtek 1. 7.	čtvrtek 22. 7.
8/21	čtvrtek 5. 8.	čtvrtek 26. 8.

Železniční okénko

Lednové železniční okénko je bohužel stále ovlivněno situací spojenou s pandemií Covidu 19. Tak alespoň pár řádek jako doprovod k fotografiím. Na foto jsou motorové vozy řady 810 v žst. Chlumeck nad Cidlínou, Městec Králové a Lomnice nad Popelkou.

S tímto malebným podkrkonošským městečkem má naše město již druhým rokem přímé železniční spojení, vhodné

zejména při zpáteční cestě z této oblasti malebných chaloupek, zalesněných kopců, nedalekého pramene Cidliny i rozhledny na hoře Tábor. Věřím, že v jamách železničních okének již budu moci vám dát tip na výlet právě k prameni Cidliny, ke kterému odstartujete túru na stejnojmenné zastávce Cidlina, která je na trati Stará Paka – Lomnice nad Popelkou – Libuň.

Rychlík do Prahy v čele s lokomotivou řady 150

Zátiší strojvedoucího, při chvilce oddechu, právě v žst. Lomnice nad Popelkou

Motorový vůz řady 854 210-2, jménem Renátka, na Sp 1805 do Trutnova

Regio Mouse 810 228-7 v žst. Městec Králové na vlaku 5715 Městec Králové – Lomnice nad Popelkou

Osmsetdesítka, tedy motorový vůz 810 549, v podrobněji zmiňované Lomnici nad Popelkou, na Os 5718 Lomnice nad Popelkou – Stará Paka – Chlumeck nad Cidlínou – Městec Králové

Ranní chvilka na 1. nástupišti chlumeckého nádraží, mot. vůz řady 810 353-3 na vlaku 5701 do Staré Paky

Železniční okénko vám, i s trochou optimismu, otevřel
Bob Špecinger

O kostelních hodinách a hodinářích

Již dva roky je kostelní věž obložena lešením a jím jsou zakryty také hodiny, jejichž téměř dvoumetrové opravné ciferníky na nás pomalu shlížejí, jako již po několik století. Připomeňme si několik informací, jak to s veřejnými hodinami v Chlumci bylo. Zdrojem nám budou rukopisné poznámky Karla Khuna z jeho pozůstalosti, dnes uložené ve Státním okresním archivu v Hradci Krá-

lové, ze kterých čerpal také spoluautor knihy, vzniklé z historických poznámek, Dějiny a kulturní obraz města Chlumce nad Cidlinou. Leopold Novák o kostelních hodinách napsal do Chlumeckých listů v roce 1930. Lidé měřili čas od nepaměti. Ke své činnosti potřebovali znát především aktuální čas. Ten určovali podle přírodních jevů. Později objevili také přesýpací nebo vodní hodiny, ale z nich se aktuální čas odečítat nedal. Dávni hvězdáři určovali čas podle polohy Slunce, na svět přišly sluneční hodiny. Teprve ve středověku, v kolébce renesance, přišli zdejší humanisté nejen s novou filozofií, kulturou, uměním, ale umělci přinášeli pokrok do techniky. Připomeňme si Leonarda da Vinci a jeho technické výkresy s popisy zařízení. Ale nebyl sám. Do konstrukce hodin přispěli i slavní Kepler a Galilei. Nové mechanické hodiny vycházely z napočítaného krouživého pohybu a již ve 14. století se objevily „kolečkové“ hodiny na prvních severoitalských věžích. V 17. století začalo být využíváno k pohonu hodin kyvadlo.

První veřejné hodiny v našem městě se měly objevit na radním domě, i když

v tom žádná jistota nepanuje. Původní rýchtu „vysadil“ Vilém Zub z Landštejna, který vůbec v Chlumci zanechal hlubokou stopu. Kde rýchtář úřadoval nebo se obecní představitelé k jednání scházeli, se neví. Zápisy v radním manuálu nebyly Karlu Khunovi, z jehož poznámek čerpám, zcela jasné. O stavbě radnice se píše v souvislosti s přestavbou starého hradu v posledním čtvrtletí 16. století, kdy město již bylo komorním statkem. Císařovi správci hradu (až do příchodu Vchynských hrad nebyl nikdy stále obýván majiteli panství, býval zde pouze purkrabí, nebo hejtmán a několik úředníků) si stěžovali, že hrad je neobyvatelný, proto císař nařídil jeho zásadní opravu. Při této přestavbě došlo k přestavbě radnice, která byla v neudržitelném stavu. Na stavbu měly být z hradní stavby vydány „tři pece cihel a něco tesanic“. Jak radnice vypadala, nevíme, ale Karel Kuča napsal ve svém Pocidlině, že na ní byla dřevěná věžička, na které byly vedle zvonce ke svolávání radních pánů také hodiny, snad sejmuté ze starého hradu. Jisté je, že radnice v průběhu staletí několikrát vyhořela a při požáru v roce 1618 shořela věžička a hodiny byly poškozeny. Můžeme se opět vrátit k poznámkám Karla Khuna, který z městského manuálu vyčetl, že obecní představitelé se obrátili dopisem na představitele Bohdanče, ve kterém se dotazovali, zda je pravda, že u nich žije řemeslník, který umí hodiny jak dělat, tak opravovat a požádali, pokud takový je, aby se do Chlumce vypravil. Zřejmě k tomu došlo, hodiny byly opraveny, ale radnice zůstávala až do roku 1671 v prachu a ruině. Hodiny byly asi přeneseny na kostelní věž. Nemusím připomínat, že právě v ten čas kráčela Evropou třicetiletá válka, která zasáhla velmi krvavě také celé Chlumecko. Po vpádu saských vojsk do města došlo v roce 1644 k požáru kostela i nedostavěné věže a bylo i po hodinách, pokud na věži byly. Údaj o hodinách Karel Khun ve svých zápiscích s jistotou nepotvrzuje. Poznámku, že hrabě František Voldřich Kinský věnoval na rathaus staré hodiny, které na zámku po přestavbě zůstaly, datoval až do roku 1675. V poznámkách je také údaj z radniční-

ho manuálu, že v roce 1678 bylo Jakubu Dusíkovi za natahování a spravování veřejných radničních hodin vypláceno po dvou kopách, které mu byly odepsány jako peníze gruntovní. Jakub Dusík obýval dům v sousedství radnice a v roce 1673–1681 měl být také primasem. Jak je zřejmé, uvedené údaje se překrývají, ale ten správný já nepotvrdím. Jisté je, že již v 17. století sloužily chlumeckým měšťanům veřejné hodiny. V roce 1733 byla radnice opět zničena a o žádných hodinách se nikde nepíše. Hodiny ale byly umístěny, po důkladné přestavbě, na zámku, který již vyhovoval tehdejší potřebám aristokracie. Při své tří-

Kostelní věž s hodinami na kresbě Karla Kuči, jak ji snad brzy uvidíme

denní návštěvě Chlumce zde byla ubytována také královna Marie Terezie. Na žádné kresbě však umístění hodin nenajdeme. V tomto místě raději opustím badatelské spekulace a přikloním se ke Karlu Khunovi, že o přesném osazení hodin, jak na radnici, nebo na kostele, se neví. Zámek, jako by předznamenal ukončení slezských válek, v roce 1745 vyhořel a majitelé rozhodli, že již nebude obnovován. Hrabě Leopold Kinský, nástupce stavitele zámku, Františka Ferdinanda, věnoval poškozené hodiny městu, které je mělo umístit na věž kostela sv. Vršily, kde v tu dobu žádné nebyly, a byly velmi potřebné. Po požáru musely hodiny přijít do opravy, kterou zajišťoval místní soused Václav Hruška. Celkový náklad na opravu přišly

městský důchod na 60 zl. Hodinový stroj byl na kostele spuštěn na svátek sv. Václava 1746. Tento termín byl dokladován

jak městským manuálem, tak také zápisy Františka Šolce. Karel Khun uvádí oba zdroje. Tyto hodiny vydržely na vě-

ži dlouho, až počátkem 19. století již byly zcela nepoužitelné. Jak je zaznamenáno, děkan Alois Velich požádal o nové hodiny. Krajská komise, která se k žádosti vyjadřovala, dala vyhotovit rozpočet známému pražskému hodináři a mechaniku Božkovi. Ten předložil rozpočet na 1 000 zl. To se asi zdálo hodně a děkan pokračoval ve svém úsilí opatřit nové hodiny. Krajský inženýr Renner navrhl, aby je vyhotovil jeho známý hodinář z Jilemnice. Ten přijel, ale panu děkanovi se zdálo, že není

Hodiny.
Scholz - Bernau 1746. Dne 1. Oktobru zase hodiny na věž kostelní sv. Vršily zavěšeny, kteréž město daroval hr. Leopold, ale oni je sami sobě spravili a jisti museli z obecního nákladu; stály přes 60 zl.

Výpis Karla Khuna z kroniky Františka Šolce (SOKA HK)

Čedění radní a přípis.
V. 2. Manual. Jako na listě před tímto.
Tr. 16. Tento kotel chlumeckej dělán a stavěn jest Křojkazu a nákladu urozeného pána Jana z Pernštejna a na Helfenstajně dědičného pána města tohoto a dodělán letka od narození syna Božího 1443. za auredníka by časy Thomáše Stechovskýho, Zacháře a Skotist, Jiřika Myslivce, tehdaž hospodáře města a dostal je j. mistr Petr, kterýž po dostavení jid umřel a tu také pochován jest. Pán Bůh všemohoucí rač se smilovati na jeho duši.
(! 1443)²
(Jiřika Myslivce: - nevím, o čem to zpráva, ale rozhodně špatně čtena, neboť má být: „Jiřika Myslivce, tehdaž hospodáře města“)

Hodiny - správa hodin
Tr. 54(1) Vpřičině hodin (kde byly? na Radě nebo na radnici?) psaní páním doměstysce Bohdanče v přičině hodináře - Vpřičině pos. p. Dorote l. 1619.
celý popis:
Dělo města Bohdanče v přičině hodináře.
Dělu tou vyrazujeme slovně opatření páni přičině a doasadi naši zlatě míli, do pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého přijeme Vaším Opatřováním věčně rádi.
Dostla nás zpráva, že by při obci V.O. řemeslník jistý, který by hodiny jak dělat tak i spravovat uměl, své obydlí jmuž a lidem jak obkolem páním tak i mnohým obecním jmuž uměním a řemeslem svým nemálo posluhovat jmuž, Jpokud by tak bylo naschvál k V.O. koto psaní činně a souasady žádáme, pokud by takový řemeslník při obci V.O. se zjevoval, že jeho před toho povolání jenom takové naše psaní činně souasady, že jeho žádáme, aby se k nám doobce naše vypravil opatřit hodiny naše je proti jistě a slušně zaplatě spraviti štěle, na jistou odměnu a souasady volnou a souasady odměna. Štím město Bohdanče děkuje a souasady se všemi datum v městě chlumeckém v předek pos. páne Dorote l. 1619.

Ukázka poznámek Karla Khuna o kostelních hodinách (SOKA HK)

dostatek znalý a městským představitelům dal podnět, aby u něho zakázku nezádávali. Vidíte, že se tehdejší poměry mnoho od dnešních nelišily, známosti a protekce hrají stále stejnou roli. Nakonec byla zakázka na výrobu nových hodin zadána hodináři Františku Sommerekovi, který je úspěšně dodal a natolik se prosadil, že v dalších letech měl řadu zakázek, do roku 1851 údajně vyrobil více než 30 věžních hodin. Kolik hodiny nakonec stály, zatím nevím, ale na jejich úhradě se jednou polovinou podílelo záduší (kostelní fond) a druhou část zaplatil městský důchod. Tyto hodiny ukazovaly sousedům čas po celé století. V listopadu 1913 se městské zastupitelstvo usneslo, aby byly zakoupeny nové hodiny od firmy Ludwig Heinz z Prahy. Při prohlídce Hlavní knihy obecního důchodu mě překvapila nízká úhrada za hodiny ve dvou částech v roce 1914 a 1915, celkem 1 170 K. Zda se záduší také podílelo, není z dokladů, které jsem studoval, zřejmé. Cena hodin, zaplacená městem, byla, když přihlídneme k měnové reformě v devadesátých letech, poloviční, než podle ocenění hodináře Božka před 100 roky. Město také určitě samo zaplatilo místním řemeslníkům za instalaci 734 K, za dopravu z Prahy 11,51 K a za natahování hodin v lednu 149 K. O hodiny se vždy staraly místní hodináři. Jejich odměna z obecního rozpočtu činila například v roce 1912 156 K, o rok pozdě-

ji 186 K. O nové hodiny se začal starat opět hodinář Kinšner, ve třicátých letech minulého století Alois Knob. K těm posledním, kteří se starali o jejich chod, patřil také nedávno zesnulý pan Josef Kálal. V archivních spisech bychom našli řadu chlumeckých hodinářů a mechaniků, kteří absolvovali každodenní rituál vyšlapat schody k hodinám. Zpravidla tak tuto službu pro město konali do pozdního věku, kdy jim již přestaly stačit síly. Všem proto patří naše poděkování. Při opravě obou kostelů na konci dvacátých let došlo také na ciferníky, s jejich novou instalací pomáhali stavitel Komárek. Hodiny by dnes potřebovaly velkou obnovu, nebo výměnu. Vzhledem k tomu, že k péči o jejich chod patřila každodenní cesta na věž, se nyní jejich správci již těžko opatřují. Jako nejvhodnější se jeví jejich náhrada moderním elektronikou ovládaným hodinovým strojem. Podle starosty města Miroslava Uchytily však do případné obnovy hodin zasahují památkáři, kteří s takovým řešením nesouhlasí. Místní děkan pan Arnošt Vidourek se obrátil na ministerstvo kultury, které do konce roku 2020 nerozhodlo. Při listování Internetem příkladů, kdy památkáři souhlasili s opravou hodin od firmy Hainz a jejich doplněním elektrickým pohonem, najdeme řadu.

Více jsem toho v městských archivních spisech, v pozůstalosti Karla Khuna, nebo v příspěvku Ladislava Nová-

ka v Chlumeckých listech z roku 1930, nenašel. Možná, že někdo z vás byl pozornější a já budu rád, když mě doplníte. O nejstarších tvůrcích kostelních hodin toho mnoho nevím. Jméno hodináře Františka Sommerecka se mně nepodařilo nikde najít. O hodináři a mechanikovi Josefu Božkovi z Prahy, který pro děkana Aloise Velicha vypracoval návrh rozpočtu, jsme se učili již v národní škole (dnes se užívá termín na prvním stupni). Božek, který působil ve Stavovském polytechnickém ústavu, předchůdci dnešního Českého vysokého učení technického v Praze, první v Čechách představil parní automobil a také parník na Vltavě. Že byl také známým hodinářem, jsem nevěděl. O kostelní hodiny v 19. a později také ve 20. století se starali chlumečtí hodináři Kinšnerové. V chlumeckém zpravodaji o nich psal Josef Hartman. Starší Edmund Kinšner byl velmi šikovný a vyhlášený hodinář, který vyrobil astronomické hodiny (orloj) vlastní konstrukce, které vystavoval s mimořádným úspěchem na Národopisné výstavě v Praze v roce 1895. Svůj orloj měl patentován a umístil ho dokonce ve vídeňské poslanecké sněmovně. Nebyl zdejším rodákem, přišel do města v roce 1865 a otevřel si zde živnost. Patřil k velmi podnikavým měšťanům. V Chlumu několikrát změnil bydlení i provozovnu. Poslední měl ve staré škole v sousedství dnešního Grandu. Hodinářskou živ-

nost po něm převzal syn Josef, který zakoupil v roce 1927 dům č. p. 55 v dnešní Klicperově ulici (ještě na počátku století známý hostinec). Hodinářství v domě vydrželo do padesátých let.

Hodiny, které jsou ještě dnes na kostelní věži, byly pořízeny v roce 1914 od pražské firmy Ludwig Hainz. Počátkem století byly všechny doklady od této firmy psány německy, jak bylo v Praze zvykem, ale Ludvík Hainz byla česká firma. Její zakladatel se narodil v roce 1815 a svůj první hodinářský krámk si otevřel na Staroměstském náměstí již v roce 1836. V druhé polovině 19. století se také stal orlojníkem. Rodinná firma překonala několik krizových období, válečné převedení výroby na vojenské zakázky, znárodnění a dnes, jako nejstarší výrobce hodin, pokračuje ve své činnosti. Výrobní sortiment byl v její historii velmi široký. Firma patřila k největším výrobcům věžních hodin a jejich doda-

vatelem do celé Evropy. Věžním hodinám se věnuje i dnes, renovuje včetně elektrizace i ty dříve vyrobené. Opět se podílela na nedávné opravě pražského orloje. Možná, že by se současní místní správci kostelních hodin mohli obrátit znovu na firmu, která nese název původního výrobce. Zajímavé je, že dříve firma spolupracovala také se

známou strojírenskou firmou Čenka Daňka z Karlína, jehož otce i bratra Josefa velmi dobře známe z chlumecké historie. Mnohem více o této i mnoha dalších hodinářských firmách jsem se dověděl z knihy Zdeňka Martínka Dějiny československého hodinářského průmyslu.

-ijv-

Inzerce

Inzerce

Z historie našich věžních hodin.

Do sbírky seničského děkana Karla Khuny upravení Ladislav Novák v. r. L. Novák.

Když všichni děkanů chrámu opatřena hodinami, nebylo bezpečně zjištěno. V Manuálu N 2 str. 54 nalezneme opis dopisu, který opatřil otce města p. l. sousedům v městěku Bohdani v příčině hodináře:

Službu svou vzkazujeme slovně opatřeni páni přátelé a sousedé naši zvláště milí, od Pána Boha zdraví a jiného všeho dobrého přejeme Vaším opatřením věrně rádi.

Dobrá nás správa, že by při obci V. O. řemeslník Jan, který by hodiny jak dělali tak i spravovali uměl, své obydlí jmiti a lidem, jak okolním pánům, tak i mnohým obcím tímto uvědomil a řemeslem svým posluhovat jině. I pokud by tak bylo, nacházíme k V. O. toto psaní činné a sousedský záda, pokud by takový řemeslník při obci V. O. se zdržoval, že jeho před sebe povoluje jemu takové nále psaní přednesouce, že jeho záda, aby se k nám do obce naši vypravil a spíše hodiny naše je proti jistě a slušně zaplatil spraviti chtěl, nás jistě odpovídati neopovíráme pro budoucí naši v po-

dobné i jině příčině volnou a sousedskou odměnu.

S tím milostí a ochranou Pána Boha rač bejt s námi se všemi.

Datum v městě Chlumci nad Cidli v pátek po sv. Panně Dorotě l. 1819.

Poněvadž rathouz od l. 1818 do r. 1871 v prachu a ruině ležel, jednalo se tu o hodiny věžové. Při požáru chrámu l. 1844 za vpádu kurfirsta saského zničeny byly asi též hodiny a teprve dnem l. října 1746 zavěšeny na kostelní věž opět hodiny, které městu daroval hr. Leopold Kinský. Byly to hodiny, které kdysi se nalézaly na věži starého hradu, který l. 1745 ohněm úplnou zkázu vzal. Město muselo je však na svůj náklad dáti opravit a zříditi, což stálo přes 60 zl. r.

Na počátku 19. století nebyly hodiny ty již k potřebě, neboť nebylo snad jediné součástky již, která by nebyla již spravována. K žádosti tehdejšího děkana J. Velicha dala c. k. krajská komise vyhotoviti rozpočet na hodiny nové, jenž stanoven od pražského hodináře a mechanika Božka na 1000 zl. konv. m. Při licitování o nejnižší ceně, za kterou hodinář hodiny zhotoví, chtěl tehdejší krajský inženýr Renner ponechat zhotovení hodin svému chráněnci, jistěmu hodináři z Ji-lemnice, jenž také přijel, aby místo pro ho-

diny ohlídl. Děkan Velich, jsa dobrým počtařem a mechanikem, z rozmluvy s ním o hodinovém stroji a pak že mu k některým otázkám o zřízení jeho neodpovídal, — poznal, že jest hodinářem nezkušeným, neodborníkem a proto žádal, aby byla nová komise znalců svolána a hodiny aby byly skutečnému odborníkovi zadány. Při nové dražbě, jež děla se u přítomnosti osvědčených odborníků svěřena práce velkohodinář Františku Sommerekovi, jenž podrobil se též podmínce, že hodiny budou u něho sestaveny a po 3—4 neděle ode dvou členů komise denně natahovány a pozorovány, až by byl chod jejich správný. Náklad na hodiny a výlohy s ustavením jich hradilo s vys. povolením s polovice záduší, s polovice město.

Jelikož funkce starých hodin byla již nespolehlivou, usneseno bylo městským zastupitelstvem ve schůzi dne 26 listopadu 1913, aby zakoupeny byly hodiny nové od fy Heinz v Praze, což vyžádalo si nákladu 1170— Kč. Hodiny staré byly odstraněny a nahrazeny novými. Z dřívějších cymbálů zůstal pouze jeden na kterém odbíjí se pouze čtvrté, na hlavním zvonu odbíjí se hodiny celé. Při opravě kostela v září 1930 opraveny byly ciferníky. Ošetřování hodin svěřeno bylo hodináři p. A. Knobovi v Chlumu n. C.

Leopold Novák v Chlumeckých listech 1930 o věžních hodinách

Vážení přátelé,

nedávno jsme se Silvestrem rozloučili se starým rokem a s nejrušnějším očekáváním přivítali rok nový. Pro studenty Virtuální univerzity 3. věku, organizované již 4. rokem v našem městě Provozně-ekonomickou fakultou zemědělské univerzity v Praze pod záštitou Města Chlumec n. C., znamenal tento den zároveň konec semestrálního kurzu s názvem „Genealogie – hledáme své předky“. Že to byl opět pro všechny studenty náročný výkon, protože jsme se kvůli epidemiologickým opatřením opět nemohli setkávat na společných hodinách v knihovně, je nade vše pochybnost. Výuka probíhala plně distančním způsobem, přesto se všem přihlášeným podařilo splnit podmínky pro úspěšné završení semestru. Gratulujeme a patří vám náš obdiv.

Ptáte se, co bylo obsahem kurzu? Lektor univerzity Ing. Mgr. Martin Slaboch, Ph.D. nás v předtočených videolekcích postupně provedl úvodem do studia genealogie, vysvětlil nám základní způsoby tvorby rodokmenu s využitím údajů z matrik, archivních materiálů, rodových kronik a dalších pramenů. Zajímavá byla stať o vývoji našich příjmení a o genetice. A že takový rodokmen nemusí mít jen obvyklou strukturu rodového „stromu“ a že to nemusí být vůbec nudná záležitost, se můžete přesvědčit sami v následující ukázce. Tímto si dovoluji s laskavým svolením autorky uveřejnit báseň paní Marty Furchové s názvem Rodokmen:

Rodokmen

Prohrabuju líně
fotky na dně skříně,
dragoun v širém poli,
ta vzpomínka bolí.
Říkala mi bábi,
byl to její Gábi.

Zasáhla ho kulka,
vzala si pak Julka,
hospodářství půlka,
vidí to tak živě,
propil jí ho v pivě.

Dávala mu vinu,
přišli na mizinu,
potom se zas zmohla
díky Pepíkovi,
postavil jí zase
domek zcela nový.

Pepa byl můj děda
povědět se nedá,
jak byl člověk milý
a nepostál chvíli,
stále něco kutil,
měl elán, co nutil
stále něco tvořit
a ne cosi bořit.

Podle toho motta
vstoupil do života
vnouček jménem Vítek,
je to pěkný kvítek,
stále hodně živý,
velmi soutěživý.

Jestli po dědovi
v světě něco zbylo
do malého Vítka
jistě se to skrylo.

Tak co, nedostali jste také chuť pustit se po stopách svých předků? Nebo začít s námi studovat některý z dalších zajímavých kurzů? V průběhu ledna proběhne hlasování našich studentů o výběru tématu na letní semestr. První lekce proběhne 3. února 2021 v Městské knihovně v 9.30, pokud to epidemiologická situace dovolí. Máte-li chuť se k nám přidat, srdečně vás zvou mezi nás. Aktuální informace vám rádi sdělíme na telefonních číslech městské knihovny. Těšíme se na vás.

Za VU3V – Lenka Leiblová

Inzerce

Chlumecká škola se hlásí

Čertovské dopoledne na 1. stupni

Ani mimořádná opatření a nepříznivá epidemiologická situace v naší zemi nás neodradily od toho, abychom našim nejmenším, jako tradičně, zpřijemnili chvíle před příchodem Mikuláše a jeho družiny.

Pedagogičtí pracovníci naší školy se domluvili a v pátek 4. prosince se převlékli do kostýmů čertů, čertic, Mikuláše a anděla. Poté společnými silami

všichni připravili dětem školu plnou zábavného učení, her a překvapení. Děti nezůstaly pozadu a také si připravily originální pekelné a andělské kostýmy.

Krásné dopoledne, plné smíchu, bylo završeno příchodem Mikuláše, čerta a anděla. Všem dětem donesli sladké překvapení a prvňáčkům, po odříkání čtenářského slibu, slavnostně předali Slabikář.

Celá akce se vydařila a všichni se už těšíme na další krásné aktivity.

Mgr. Soňa Mrzenová

Čertovská anketa 2. A:
Co se ti líbilo v čertovské škole?
Viki se líbilo jak nás čerti očukávali.
Tafinců se líbily masky.
Kája se líbila čertů inspekce.
Honsovci se líbilo, jak jsem byl kapitanem čertovského družstva.
Tafie: Mě se líbila čertů paní učitelka.
Terka: Mě se líbily soutěže, čert a anděl.
Kája: Mě se líbilo všechno.
Huba: Mě se líbil Mikuláš a sladkosti.
Sam: Mě se líbily soutěže.
Adam: Mě se líbilo, jak jsme stavěli polínka pod holík.

Zprávy ze SŠTŘ Nový Bydžov

Pedagogové SŠTŘ Nový Bydžov v nových rolích v Dětském domově v Nechanicích

Školy byly opětovně v říjnu 2020 uzavřeny, ale některá zařízení prostě uzavřít nelze. A jen málokdo si dokáže představit, co třeba znamená z hlediska organizace celodenní přítomnost dětí v době distanční výuky například v Dětském

domově v Nechanicích, odkud jinak běžně jeho obyvatelé docházejí za školní docházkou do svých základních a středních škol.

V době školní výuky, která byla nahrazena on-line distanční výukou z domova, jezdil kolektiv vychovatelů a některých učitelů SŠTŘ Nový Bydžov vypomáhat s domácí výukou právě do Nechanic. Současně s nimi navštěvovali toto zařízení i pedagogičtí pracovníci z Hradce Králové. Všichni se podíleli na pomoci s výukou dětí prvního i druhého stupně.

„Řadu let pracuji jako vychovatel v DM při SŠTŘ Nový Bydžov. Vlastně jsem ani jinou práci nepoznal, podobně jako moje kolegyně a kolegové. To se ale v letošním roce díky „covidu“ změnilo“, komentoval svoji misi vedoucí domova mládeže SŠTŘ Milan Hamáček, který měl organizačně celou misi na starosti.

Pedagogové současně dohlíželi i na výuku středoškolařů, protože někteří obyvatelé Dětského domova v Nechanicích jsou také žáky naší střední školy. A jak vypadala vlastní školní příprava?

„Pro nás to znamenalo „oprášit“ malou násobilku, vyjmenovaná slova, geometrii, prvouku atd. Najednou z nás byli tety a strejdové, kterým se tyká, nová pro nás byla i přítulnost dětí. Naše přítomnost vnášela mezi děti určitý prvek neveselosti a do jisté míry i zábavy. Sice jsme téměř všichni čas trávení s dětmi věnovali výuce a školním povinnostem, ale po skončení vyučování nám skoro každý den zbyla chvilka volná i na nějakou zábavu a hru“, přiblížil průběh dne v Nechanicích Milan Hamáček.

A jak vlastně vypadá organizace života v Dětském domově? Děti jsou zde rozděleny do bytů, ve kterých bydlí ve skupinkách po šesti až osmi, a většinou se jedná o sourozence. Věková kategorie těchto dětí je od 3 do 18 let. V každém bytě mají děti svoje dvě kmenové tety, které se o ně starají, a ostatní tety se u nich střídají.

„Hned na začátku nás ředitel domova rozdělil do konkrétních bytů. Po prvním dni jsme chodili už každý do „svého“ bytu a „k mým“ dětem. Už jak jsem uvedl výše, věnovali jsme se různorodé výuce a musím přiznat, že nám to dávalo hodně „zabrat“. Cestou zpět do Hlušic jsme si vzájemně sdělovali zážitky, pořádali porady nad určitými předměty a probírali látku. Musím přiznat, že i s učivem u malých dětí jsme měli do jisté míry potíže, protože „za nás“ to bylo jiné. Metody učení se změnily. Některé postupy nám musely vsvědčit a ukázat samy děti“, sdělil Milan Hamáček.

Práce s dětmi byla náročná především psychicky. Pedagogové SŠTŘ se setkali s vděčností a s každodenními díky ze strany tamních vychovatelů. Nyní už vědí, jak náročnou práci tam vykonávají, a s úctou hledí i ke všem rodičům a učitelům dětí, kteří musí jejich výuku zvládnout v této složité době.

„Já osobně jsem neváhal ani minutu, když jsem se seznámil s potřebou zde pomoci“, řekl ředitel školy Vladimír Blažej.

„Velmi si vážím přístupu mých kolegů a kolegyň, vedle vychovatelů našeho domova mládeže Milana Hamáčka, Dany Žďárské, Dany Burešové, Ilony Kohoutové a Miroslava Jackmanna se do Nechanic vydaly i naše angličtinářky Ivana Kubánková, Alexandra Kaplanová a Andrea Kaplanová, vedle nich i učitel autoškoly David Janouch či tělocvikář David Hamák. Všichni pochopili, že zde je nutno pomoci, a proto si jejich přístupu velmi vážím, protože jsem se bohužel na jiných zařízeních setkal i s diametrálně jiným přístupem“, komentoval ředitel školy práci pedagogů SŠTŘ.

Potěšilo i poděkování ředitele Dětského domova Nechanice PhDr. Luboše Holečka.

„Vážený pane řediteli, dovolte mi, abych Vám jménem našich pedagogických pracovníků poděkoval za pomoc při doučování našich dětí. Předějte prosím toto poděkování všem Vaším zaměstnancům, kteří se podíleli na této činnosti. Opravdu nám to velmi pomohlo.“

Žáci SŠTŘ začali sestavovat nákladní automobil TATRA

V úterý 1. 12. 2020 začala v dílnách odborného výcviku v Novém Bydžově dlouho očekávaná stavba nákladního vozidla TATRA. Studenti 3. ročníku vzdělávacího programu Řidič osobní a nákladní dopravy Zdeněk Hejduk, Roman Tobolka, David Valenta, Eliška Černá a Miša Rygllová pod vedením učitele odborného výcviku Tomáše Hovorky a ve spolupráci s technikou z TATRY Kopřivnice začali ze součástek a dílů sestavovat nákladní vozidlo TATRA.

(Aleš Novák, vedoucí učitel odborného výcviku)

Během dvou dnů se jim podařilo sestavit rám, připevnit nápravy a pneumatiky a také celou podvozkovou část nalakovali. V dalších týdnech bude stavba vozidla pokračovat a do montážních prací se zapojí také další studenti SŠTŘ, aby si jej co nejdříve mohli vyzvednout silniční z Trutnova, kteří vozidlo budou používat k údržbě silnic.

Proběhl seminář elektromobilita i s účastí pedagogů SŠTŘ

Ve dnech 1.–3. 12. 2020 pořádala společnost ŠKODA AUTO pro pedagogy středních škol s automobilním zaměřením seminář ELEKTROMOBILITA. Tohoto semináře se zúčastnili také učitelé naší školy Aleš Novák a Lubomír Krof.

Během semináře experti ze ŠKODY AUTO seznámili pedagogy, jak teoreticky, tak prakticky, s činností, opravami a diagnostikou elektrických modelů ŠKODA Citigo iV, ŠKODA Superb iV plug-in hybrid a také s absolutní novinkou ŠKODA Enyaq iV. Získané poznatky budou implementovány do výuky technických oborů SŠTŘ a jsou v souladu s koncepcí školy, ve které se chceme také výrazně orientovat na oblast elektromobility.

(Aleš Novák, vedoucí učitel odborného výcviku)

Mgr. Petra Hrnčířová

vedoucí učitelka teoretického vyučování Hlušice
učitelka všeobecně vzdělávacích předmětů
třídní učitelka 2. PT/TP

Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, Nový Bydžov

Přijímací řízení v roce 2021

Letošní devětácti i sedmácti mají volbu školy k dalšímu studiu i přípravu na přijímací řízení významně ztíženou trvající pandemií covid-19. Rádi bychom touto cestou ujistili všechny uchazeče o studium na naší škole, že tyto výpady ve vzdělávání, které jsou na všech školách v celé republice prakticky od března, reflektujeme a výuku organizujeme tak, že případné méně probrané učivo ze ZŠ doženeme v průběhu následujícího školního roku.

Vzhledem k tomu, se blíží termín odevzdání přihlášek na SŠ (nejpozději do 1. 3. 2021), rádi bychom připomněli žákům 7. a 9. tříd z Chlumce nad Cidlinou a okolí, že za kvalitním vzděláním nemusejí dojíždět daleko. Pokud hledáte cestu, jak se co nejlépe připravit na studium VŠ, nabízíme šestiletý a čtyřletý obor vzdělání **gymnázium**. Naše všeobecné zaměření dává prostor žákům rozmyslet si svoji profilaci v posledních dvou ročnících. Mohou si tedy zvolit kombinaci těch předmětů a seminářů, které je baví a které jim budou platné v budoucím studiu VŠ. Naši absolventi šestiletého i čtyřletého gymnázia mají pravidelně téměř sto procentní úspěšnost složení státní i školní části maturitní zkoušky, tuto úspěšnost vykazují i v přijímacím řízení na všechny typy VŠ. Za poslední dva roky došlo také k modernizaci především učebních pomůcek, a to od 3D tiskárny přes přírodovědné SW Corinth a Vernier až po tablety ve výuce. Na dotačním poli se nám podařilo uspět s projektem „Přírodovědné centrum Novobydžovsko“, v jehož rámci budou od září pracovat žáci i ve dvou učebnách virtuální reality, s nejmodernějšími chytrými mikroskopy a stavebnicemi za více než 3,5 mil. Kč.

Kvalitní odborné vzdělání reprezentuje v našem městě a regionu tradiční obor **ekonomika a podnikání**. Ten minulý školní rok dostal významných strukturálních změn, které reflektují

především aktuální potřeby trhu práce. Důraz na praxi, zařazení nových předmětů, odborníci ve výuce, to vše dává našim absolventům vyšší předpoklad pro profesní uplatnění ve všech odvětvích státní i soukromé sféry. Během studia si žáci vybírají vzdělávání podle programů **Management sportu** a **Ekonomika a finanční služby**. Úspěšným složením maturitní zkoušky nemusí jejich edukativní dráha končit. I ze SOŠ mohou jejich další kroky směřovat za stu-

diem VŠ a VOŠ. Ví o tom více jak 75 % našich loňských maturantů, kteří na ně nastoupili.

Pokud se chcete dozvědět více, neváhejte kontaktovat vedení školy. Máte možnost si případně domluvit i osobní prohlídku školy. Více nejen o přijímacím řízení naleznete na webových stránkách www.gnb.cz.

Budeme se těšit.

Mgr. Lukáš Rosůlek,
ředitel školy

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA

www.msberuska-chlumec.cz

Vánoce v Berušce

Tak, a je po Vánocích. V minulém čísle, jsme slíbili, že vám napíšeme vše, co se u nás v adventním čase dělo. Končili jsme rozsvěcením stromku před naší školičkou a chystali se na sváteční čas. Překvapil nás náš vánoční stromek, který je krásný, svítí, voní, ale také slyší, vidí, cítí a o všem by vám chtěl teď vyprávět.

Vánoční stromek

Už jsem ozdobený a poslouchám zpěv dětí, až najednou mě zaujme výkřik malého chlapečka: „Je to krásný VÁNOČNÍK“. Moc se mi to jméno líbilo, a tak jsem si tak začal říkat. Jak něco pojmenujete, už je to jako živé. Mám jméno a můžu začít vyprávět.

Tiše stojím den za dnem, až najednou vidím tři osoby. Jednu s velkou čepicí, druhá celá strašidelně černá a třetí krásná, bílá s dlouhými zlatými vlasy. Až po chvíli jsem se dozvěděl, že si říkají Mikuláš, čert a anděl. Pootevřenými okny slyším písničky, básničky, říkadla a hlas svatého Mikuláše, který chválí, nebo kárá malé hříšníky a žádá nápravu. V tu chvíli se

Čertovský den

Ježíškova cesta

Pečení perníčků

Vánoční nadílka

Vánoční tradice a zvyky

ozve strašidelné „Ble, ble, ble“, až se celý zachvějí. Konečně odcházejí, mají prázdné koše a ani čert v pytlí nikoho nenechá. Hodně se mi ulevilo. Najednou oknem vidím spoustu malých čertíků, jak tančí, dovádí, soutěží, radují se z dárečků od sv. Mikuláše. Až když děti odcházely ze školky domů, vyprávěly rodičům, co mají v mikulášské nadílce. Zaslechl jsem jen – jablíčko, perníček, pomeranč, čokoládu, lízátko a sněhuláčka na hraní. Byl to náročný den a jsem rád, že zhasínám a usínám v tmavé noci.

Hned ráno mě probudila vábivá vůně vanilky, skořice a kakaa. To se děti pustily do pečení vánočního cukroví. Nezahálely a ozdobily stromčky řetězy, zvonečky, srdíčky, koulemi a světýlky. Svátečně už svítí všechny třídy a já tu konečně nebudu sám. Mám kamarády a jsem moc šťastný.

Jedno dne ráno strojím, svítím a vidím veliké auto, jak zastavilo před naší školičkou. Zvědavě a tiše sleduji velké krabice plné maňásků putujících do školky. Čekám, je ticho. Najednou zazvonil zvonek a pohádka začíná. Poslouchal jsem s nadšením od začátku až do konce vyprávění o zvířátkách, zpěv koledí, písni a smích dětí. Jsem rád, že vše dobře dopadlo, dobro zvítězilo, a i škodolibá vrána se napravila a mohla oslavit Vánoce se zvířátky. Děti poslouchaly s nadšením a odměnily herce velkým potleskem.

Je mi trochu zima, nevlídnou, zataženo a studeno. V tom mě probudilo švitoření dětí, které někam odcházejí, oči jim svítí zvědavostí. Už vidím ozdobenou zahradu skřítky a rozsvícenými lucerničkami. Děti se vydaly na Ježíškovu cestu.

S nadšením třídily barevné mraky, počítaly sněžné vločky, stavěly komín do nebes a nalepovaly andělská perníčka. Za splněné úkoly dostávaly skřítky a vesele se vracely do vyhráté školičky. Najednou bylo zvláštní ticho, neslyšel jsem smích ani křik. A teď vidím něco bílého, teplého, tajuplného, letícího kolem našich oken. Zamrazilo mě, uklidnilo mě cinkání zvonečku a po chvíli už jenom hlas dětí „Jůů“, „Jéé“, „Hele“. Nemohu přeslechnout šustění papíru, trhání krabic a smích dětí radujících se nad dárky od Ježíška. Nakloním se a vidím nové stavebnice, kočárky, puzzle, auta, panenky. Byl to krásný den, plný překvapení a očekávání.

A je to tady, děti odcházejí ze školky na vánoční prázdniny. V rukou si nesou vyrobené dárčky a papírová překvapení. Trochu mi je smutno, dlouho se nerozsvítím a neuslyším ty malé dětičky. Těším se, až je uvidím v novém roce, a moc bych si přál, aby si dál užívaly radostných her a nemusely nosit ty kapesníky přes pusku, lépe uvidím jejich zářivý úsměv.

Váš Vánočník

Tak jste si přečetli vyprávění našeho vánočního stromku a můžeme vás ujistit, že je vše pravda pravdoucí. V novém roce si přejeme, abychom zase mohli obnovit všechny naše společné akce a přivítat rodiče s dětmi v našich třídách i na zahradě školičky.

Vše nejlepší a hlavně hodně zdraví přeje
kolektiv MŠ Beruška

Inzerce

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května 198, ☎ / fax: 495 485 357, www.ddmchlumec.net

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC ÚNOR 2021

8. 2. SOUTĚŽ

pondělí

„O VALENTÝNSKOU VAŘEČKU“

Určeno dětem od 1.–9. třídy ZŠ.
Soutěžit bude dvojice dítě + dospělý nebo dítě + dítě. Úkolem je předvést valentýnský výrobek ze studené nebo teplé kuchyně – slaný nebo sladký. Soutěž hodnotí porota. Vítězové obdrží diplomy a odměny.

Čas a místo: 16.00 – 19.00 hodin,
univerzální učebna DDM.

Uzávěrka přihlášek je 4. 2. 2021.

12. 2. VALENTÝNSKÉ DÍLNIČKY

pátek

Přijďte si vytvořit valentýnské dárečky pro své milované a blízké. Vytvoříme si přáníčka, drobné dárečky z lásky do kapsy, svíček či krásný obraz ve tvaru srdce pro maminku na stěnu.

Čas a místo: 15.30 – 17.30 hod.,
univerzální učebna

S sebou: Přezůvky a chuť tvořit.
Poplatek: 50,- Kč

Přihlásit se můžete přímo v DDM nebo telefonicky do 10. 2. 2021.

17. 2. TURNAJ V DESKOVÝCH HRÁCH

středa

Určeno pro děti od 1. do 9. třídy ZŠ.
Přijďte si zasoutěžit v deskových hrách. Pro soutěžící jsou připraveny diplomy a drobné odměny.

Čas a místo: 14.00 – 15.30 hodin,
univerzální učebna DDM

Akce je bez poplatku.

11. 1. – VÝTVARNÁ SOUTĚŽ NA TÉMA

19. 2. „JARO JE ZA DVEŘMI“

Pro děti z MŠ a ZŠ.
Kategorie: I. MŠ, II. 6–10 let, III. 11–15 let
Namalovaný obrázek je potřeba donést přímo do DDM nebo zaslat poštou nejpozději do 19. 2. 2021. Z chlumeckých MŠ a ZŠ jej vyzvednou zaměstnanci DDM.

Výstava pro veřejnost bude včas upřesněna.
Bude záležet na aktuální situaci v ČR.

8. 3. – 12. 3.

po – pá

JARNÍ PRÁZDNINY

8. 3. Dopoledne: výtvarná dílnička,
Odpoledne: sportovní hry

9. 3. Lyžovačka SKI areál Máchovka
v Nové Pace

10. 3. Zájezd na plavání do Aquacentra +

+ multikino v Hradci Králové

11. 3. Lyžovačka SKI areál

Máchovka v Nové Pace

12. 3. Dopoledne: Kuchařská Show

Odpoledne: turnaj ve fotbálku + x box

Můžete si vybrat celý týden nebo určité dny.
Uskutečnění akcí závisí na aktuální situaci v ČR.

Změna programu vyhrazena.

Více informací na našich webových stránkách www.ddmchlumec.net.

Přihlášky na zájezdy, informace:

Středa: 14.00 – 18.00 hodin
budova Občanského centra

www.ddmchlumec.net

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Inzerce

PS Táborník pořádá

„Jarní prázdniny na sněhu“ příměstský lyžařský a snowboardový kurz

8. 3. – 12. 3. 2021

Kurz vedou zkušení
instruktoři s individuálním přístupem
k dětem a s akreditací MŠMT/APUL

Cena kurzu je 590 Kč na den,
v ceně je permanentka na vlek
a doprava.

Všichni účastníci akce jsou pojištěni.

Lyžařské středisko bude zvoleno dle
aktuálních sněhových podmínek
(obvykle Herlíkovice).

Zapůjčení vybavení je možné domluvit
s instruktory.

Po domluvě je možné zúčastnit se
kurzu jen v některých dnech.

Více informací a přihlášku najdeš na www.pstabornik.cz

Pokud se budeš chtít na něco zeptat, kontaktuj

Zbyňka Říhu na tel. 775 01 11 55 nebo pstabornik@gmail.com

SKAUTSKOU STEZKOU

WWW.SKAUTCHLUMEC.CZ

JAK SE DO CHLUMCE DOSTALO BETLÉMSKÉ SVĚTLO?

V neděli 20. prosince nás mnoho z vás našlo před kostelíkem Nejsvětější Trojice. Měli jsme neskutečnou radost. Během naší stráže od 10.00 do 16.00 si přišlo se svou lucerničkou přes 120 rodin.

Do posledního dne jsme očekávali, zda se Betlémské světlo rozveze i v době řádícího covidu. Zda vláda udělí výjimku a povolí jeho pořádání.

A ono to klaplo. Mezinárodní setkání skautských delegací v Rakousku nahradil online stream z ekumenické bohoslužby a vlastní předávání plamínku Betlémského světla proběhlo na hraničním přechodu Drasenhofen – Mikulov v neděli 13. prosince.

Následující sobotu, 19. prosince 2020, skautští kurýři rozvezli Betlémské světlo vlaky po republice, kde si ho na hradeckém nádraží připálili i naši světloňosi, roverky a roveři z družiny Háďat.

Betlémské světlo je plamínek z Betléma, který putuje napříč Evropou. Myšlenka šíření **předvánočního pokoje a míru** vznikla v Rakousku, odkud se rozšířila do 25 zemí světa. Poprvé plamínek přicestoval v roce 1986 letadlem do Lince, kde se stal součástí vánoční sbírky rakouského rozhlasu a televize na pomoc postiženým dětem. K nám se Světlo přátelství, jak byl betlémský plamen také nazván, dostalo po pádu čtyřicetileté komunistické vlády a v rukou skautů poprvé putovalo v prosinci 1989 až pod sochu sv. Václava v Praze (plamínek tenkrát přebírali exiloví skauti na hranicích s Rakouskem).

O rok později, v roce 1990, přišla myšlenka rozvozu. A tak brněnští skauti a skautky nastoupili do vlaků s lucerničkami s Betlémským světlem. Nikdo nedokázal odhadnout, jestli to není nejen poprvé, ale i naposledy. Kurýři tehdy s napětím vyhlíželi na každé zastávce, jestli tam na ně někdo čeká, jestli se informace o jejich cestě dostaly k lidem, jestli je ta informace zaujala a jestli budou ochotni si pro světlo na nádraží přijít. Zpětné ohlasy po prvním ročníku přesvědčily organizátory, že tato akce má smysl, a připravil se další roční – druhý, třetí atd., až je tu letos ten čtrnáctý.

Betlémské světlo připomíná, že Vánoce neznamenají jen bohatě prostřený stůl, hromady dáreků pod stromčkem či pozlátka vánočních ozdob, snažících se oslnit nás svým leskem.

FOTOVÝZVY pro 15+

Roveři a rangers (15 až 21 let) dokáží pobavit, překvapit a především

vytvořit skvělé fotky. Jejich 20 ti denní fotovýzvy si můžete vyzkoušet i vy. Po-

kochejte se těmi nejpovedenějšími snímky. Vítězkou se stala Anička Kolínská – přezdívkou Drobek, s fotkou „bublíny“.

objímací fotka

bublíny

květina

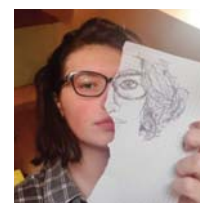
boty na procházce

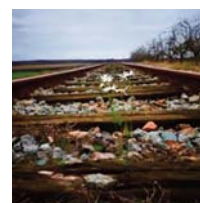
tetování

bláznivě foto v kostýmu

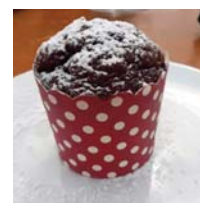
selfie

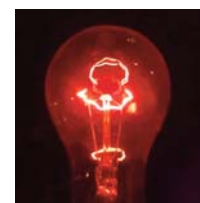
květina

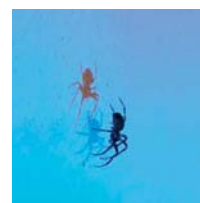
land art

vařím, pečů

světýlko ve tmě

stín

momentka

voda

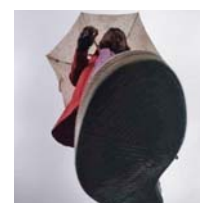
výtvar ze sněhu

samospoušť

skauting

cokoli ve vzduchu

něco opravdu maličkého

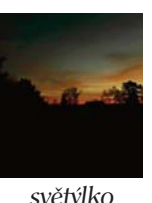
oblíbená hračka

voda

zvíře

světýlko ve tmě

SKAUTSKÝM SVĚTEM

Naše republika má za sebou obtížný rok – pandemie zasáhla do všech oblastí života občanů a nevynechala ani naši skautskou organizaci. Doufáme, že letošní rok bude příznivější, abychom mohli uskutečnit všechny akce, které bylo nutno přesunout z roku 2020, včetně „100 let Junáka v Chlumu n. C.“

Skautští „TŘI KRÁLOVÉ“

V poslední chvíli před obsazením Československa německou armádou 15. 3. 1939 byla letecky evakuována do Londýna většina příslušníků armádní zpravodajské služby. V Praze zůstali tři její důstojníci:

podplukovník **Josef Balabán**

podplukovník **Josef Mašín**

štábní kapitán **Václav Morávek**

Všichni tři byli skauti. Zůstali v okupované zemi, aby pracovali v domácím odboji pro československou zahraniční vládu v Londýně. S oblibou se podepisovali šifrou „B+M+M“ – na gestapu jim proto neřekli jinak než „Tři králové“. Téměř tři roky odvážně vzdorovali pátrání pražského gestapa. Jejich boj proti německým okupantům skončil prvního jarního dne roku 1942, kdy v přestřelce s gestapem padl na Prašném mostě v Praze poslední ze Tří králů štábní kapitán Morávek. Mohl se zachránit, ale chtěl osvobodit svoji spojku z rukou gestapa.

U křižovatky na Prašném mostě stojí pomníček, starají se o něj dnešní skauti.

VÝROČÍ:

8. 2. 1969 První přechod Brd. Náročného přechodu v zasněžené krajině se účastnilo 1300 skautů a skautek, kteří tak demonstrovali svůj nesouhlas s okupací Českoslo-

venska. Tradici po zákazu Junáka udržovaly turistické oddíly mládeže.

1. 2. 1970 byl Junák přinucen vystoupit z mezinárodních skautských organizací, nesměl používat svoje kroje, symboliku, systém a náplň vzdělávání – jen několik měsíců zbývá do úplného zákazu, opět na dlouhých 20 let.

UDÁLOSTI:

Medaile Senátu ČR. Při příležitosti Dne české státnosti dostali Stříbrnou pamětní medaili Senátu bratři Miloš Zapletal – Zet z Liberce a Richard Smola z Plzně.

22. únor – Den přemýšlení – Světový svátek skautek vznikl v roce 1926 k uctění památky zakladatele světového skautingu sira Roberta Baden – Powella, který se narodil v Londýně 22. 2. 1857, a narození jeho ženy Olave, pozdější světové náčelní skautek, rovněž narozené 22. 2., ale v roce 1889 ve Švédsku. Dříve byl tento památný den nazýván „Dnem sesterství“. Víte, že v Chlumu n. C. žijí skauti, kteří se se sestrou světovou náčelní po druhé světové válce setkali přímo v našem městě?

21. leden – Den stromů

27. leden – Mezinárodní den památky obětí holocaustu... Na chlumeckém hřbitově je řada pomníků, na kterých nebude svítit v tento den žádný kahánek nebo plamínek svíčky, protože všichni z těchto židovských rodin byli vyvražděni za okupace v rámci německého programu „konečného řešení“. Tito chlumečtí občané skončili v německých koncentračních táborech v plynových komorách, stejně jako více než pět milionů dalších židovských obětí. Jaký byl důvod, že na Památníku obětí 2. světové války u sokolovny se nenašlo pro jejich jména místo?

Mika-Köhler

Skautskou stezku připravila **Věra Applová – Lolli**

JINÁ CESTA K OSVOJENÍ – „BABYBOX“

Úryvek z článku z webu Staň se náhradním rodičem. Odkaz na úplný článek najdete zde: <http://stansenahradnimrodicem.cz/2020/12/08/jina-cesta-k-osvojeni-babybox/>

Čas od času se i v Královéhradeckém kraji objeví příběh odloženého miminka do babyboxu. Jedním takovým dnem se stala jedna podzimní sobota. Krajský úřad Královéhradeckého kraje dostal informaci, že v jedné nejmenované nemocnici byl v babyboxu nalezen chlapec. Po zjištění všech dostupných informací byli natipováni budoucí náhradní rodiče – osvojitelé. Následně byli osloveni, seznámeni s celkovou situací a upozorněni na rizika, která s sebou příběh dítěte odloženého do babyboxu přináší.

Rizika v souvislosti s osvojením:

- ❑ neznalost identity dítěte, kdy takové „neznámo“ je děsivé pro osvojitele, kteří neví, co mohou očekávat
- ❑ dítě odložené do babyboxu je zcela bez anamnézy, což je problém medicínský, právní a lidský
- ❑ biologickým rodičům po narození dítěte a odložení do babyboxu náleží k dítěti stejná práva a povinnosti, jako zákonnému zástupci a jejich práva, tak jako práva dítěte, nesmí být nikterak krácena
- ❑ ve věci péče o dítě vždy rozhoduje v zájmu dítěte v rámci soudního řízení příslušný soud

Budoucí osvojitelé všechna rizika pečlivě zvážili a rozhodli se, že chtějí do příběhu nalezeného chlapce vstoupit. Následně byla nastavena spolupráce s klíčovou pracovnící OSPOD, která celý proces koordinovala. Níže si můžete přečíst pár řádků jak od sociální pracovnice, tak i od samotných osvojitelů.

Příběh očima sociální pracovnice – příběh s dobrým průběhem i koncem:

Na sociálních sítích se ke konci září 2020 objevila informace o prvním dítěti v babyboxu nejmenované nemocnice. Chlapec byl v babyboxu nalezený jedno sobotní ráno. Jednalo se o zdravého a pěkného chlapce. Je namístě poděkovat za výbornou spolupráci týmu

primářky novorozeneckého oddělení nejmenované nemocnice, se kterými jsme vstoupili do úzkého kontaktu.

Zároveň se nám podařilo ve spolupráci s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje, ještě během pobytu chlapce na novorozeneckém oddělení, vytipovat možné budoucí osvojitele. Přestože v době našeho jednání byla zprůsvětně hygienická opatření v souvislosti s onemocněním covid-19, lékařka umožnila za dodržení přísných hygienických opatření návštěvu chlapce, při které byly pořízeny první fotky, které budou součástí jeho Knihy života. Dále bylo jednáno o jeho zdravotním stavu a o možném termínu propuštění. S lékařkou byla také projednána možná návštěva budoucích osvojitelů u dítěte. Nemocnice zajistila pokoj, kde byla budoucí osvojitelka zaškolená v péči o chlapce.

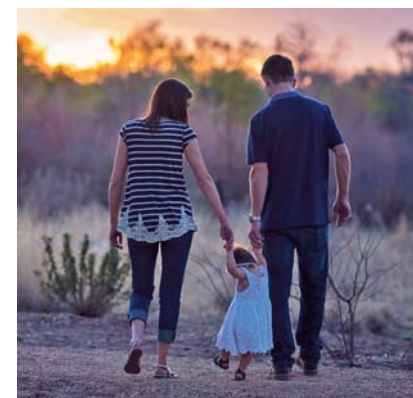
Okresní soud pak vydal usnesení, kterým se chlapec svěřil do společné péče manželům, kteří byli vybráni jako vhodní budoucí osvojitelé. Aktuálně máme ověřeno, že chlapec u svých pečovateli dobře prospívá a spí téměř celou noc.

Příběh očima oslovených náhradních rodičů:

Po absolvování celého procesu razorování do evidence osvojitelů, a hlavně díky kurzu, jsme si dokázali utřídit plno věcí a povolit pomyslnou hranici, se kterou jsme do toho šli. Ano, babybox s sebou přináší mnoho rizik, ale dnešní doba vám 100% jistotu také nenabídne. Ono se někdy stačí rozhodnout okolo sebe a zjistíte, že náročné situace mohou nastat i s geneticky vlastním potomkem. Proto volba miminka z babyboxu, které není právně volné, byla jasná volba. Především se zbytečnému pendlo-

vání miminka (porodnice-přechodná pěstounka-budoucí osvojitelé). Máme možnost seznamování od útlého věku a zažívat vše stejně jako biologičtí rodiče, když si přivezou miminko z porodnice. Jako plus také vnímáme, že nám tohle naše rozhodnutí velmi zkrátilo dlouhé čekání na ten vytoužený telefonní hovor z Krajského úřadu, že jsme natipováni budoucí osvojitelé.

Přístup v porodnici byl taky nad rámec očekávání. Nikdo nekoukal skrz prsty. Vše nám bylo dostatečně vysvětleno a ukázáno. Neměli jsme pocit, že by byl malý o něco ošizen oproti ostatním narozeným dětem – možná naopak, každý se o něj zajímal a chodil se dívat.

Od samého začátku vnímáme vše velmi kladně. Všichni nám vycházejí vstříc a kdykoliv je něco potřeba, dostaneme odpověď. OSPOD se zajímá a sdílí radost s námi. Myslíme si, že tento přímý proces je pro všechny zúčastněné ta nejlepší metoda. Ano, nese to svá rizika, ale když si vezete domů ten vytoužený uzlíček, tak opravdu není čas myslet na nejhorší. A jak se říká: „Risk je zisk.“ Sice máme za sebou jen krůček a dlouhou cestu před sebou, ale nic bychom jinak neměnili.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje každý takový případ a natipování budoucích rodičů posuzuje individuálně, komplexně a vždy je kladen důraz na potřeby konkrétního dítěte a schopnost budoucích rodičů tyto potřeby naplnit. Důležité je uvědomovat si rizika, která s sebou problematika babyboxů přináší, a dostatečně s tím seznámit všechny zainteresované osoby. Poslední příběh byl složitější také tím, za ja-

kých přísných hygienických opatření se musel odehrát. Ale ani tato skutečnost nebránila v tom, aby chlapec našel novou milující rodinu.

Víte, že na území Chlumecka a Novobydžovska působí organizace, která se věnuje náhradní rodinné péči a zejména doprovázení pěstounských rodin? Zajímá vás tato problematika?

V současné chvíli nás můžete najít na nové adrese přímo na chlumeckém náměstí, Klicperova 66. Pokud vás toto téma zajímá, jsme vám k dispozici.

Podzámčí, agentura podpory rodiny a služeb, o.p.s.

Sídlo: Žiželická 92/III,
503 51 Chlumeck nad Cidlinou,

Kontaktní centrum:

Klicperovo nám. 66/I,
503 51 Chlumeck nad Cidlinou,

Provozovna:

503 51 Chlumeck nad Cidlinou,
Klicperova 66

IČ: 015 17 031

Osoba oprávněná jednat:

Mgr. Lenka Šilhánková,
ředitelka – tel. 704 016 017

ESKIMO CHLUMEC – OTUŽILCI

PODZIMNÍ SEZONA 2020

Otužování, potažmo zimní plavání, je bezpochyby kolektivní sport, ale trénovat lze i individuálně nebo v omezeném počtu. Postačí k tomu jen plavky, vodní plocha a dostatek pevné vůle. Jsme si plně vědomi, že na podzim stejně, jako na jaře, nemělo mnoho sportovních a zájmových klubů a spolků možnost realizace své činnosti, ať již částečně nebo úplně. Nejinak tomu bylo u nás. Člověk je však tvor nezdolný a vtrvalý. No, a pokud má plavky, výtečnou vodní plochu a dostatek pevné vůle, tak to nějak jde i za těchto obtížných podmínek.

Zaří

Po obvyklé letní pauze, kdy je většina otužilců odkázána jen na chladné dny nebo horské potoky či zatopené lomy, nastává v září aktivace jejich činnosti. Nejprve jsme se jako tým Eskimo Chlumeck v sobotu 5. 9. zúčastnili chlumeckého kotlíku, kde jsme s našim gulášem zamrzlého plavce obsadili krásné druhé místo. Tímto víkendem na chlumeckém koupališti zároveň končí koupací sezona pro veřejnost a začíná ta naše – otužilecká. Na základě nájemní smlouvy a při dohodě stanovených podmínek jsme 13. 9. zahájili podzimní otužileckou přípravu. Popularita otužování roste, a tak na prvních trénincích bylo velmi rušno. Účast byla umožněna každému, kdo podepsal čestné prohlášení o odpovědnosti a svém zdravotním stavu. I proto se zde vystřídalo téměř 50 osob. Nutno však podotknout, že v září nemůže být i vzhledem k rela-

tivně vysokým teplotám vody o otužování žádná řeč, jde však o ideální přípravu na otužování.

Ríjen

Začal také ještě velmi slibně, ale ať již vzhledem k nastupujícím vládním omezením nebo i postupně klesající teplotě vody pod hranici komfortu některých jednotlivců docházelo v průběhu října k citelné redukci zájemců o otužování. I tak se ještě účasti na jednotlivých trénincích pohybovaly okolo 20 osob. V neděli 11. 10. se nám ještě podařilo realizovat 1 výzvu přípravy na otužování – mistr/mistryně chladu. Pě-

timinutový pobyt v chladné vodě, která měla 14,2 °C při teplotě vzduchu 9,8 °C, absolvovali všichni, kteří nastoupili. Kdo by čekal, že poté byl u schůdků z koupaliště nával, tak ani náhodou. Možná díky pravidelným tréninkům, určitě i silou kolektivu, ale zejména díky pevné vůli a nezdolnosti každého jedince tak mnozí dosáhli významného pokroku. Ještě před měsícem si to možná ani nedovedli představit.

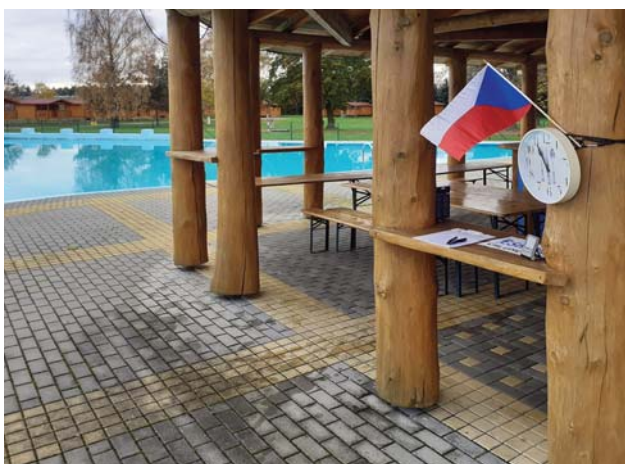

Od 14. 10. však nastoupila přísnější vládní omezení v souvislosti s bojem proti koronaviru, a tak jsme byli nuceni tréninky realizovat rozdělení ve skupinách do počtu 6 osob, které se na koupališti střídaly. V té době jsme ještě trochu naivně věřili, že to bude jen na slibované 3 týdny. Rozdělení na skupinky pro nás bylo již značným omezením, ale fungovalo nám to a striktně jsme ho dodržovali. Jediné, co se ukázalo, že i přes stálý pokles teploty vody, která nás postupně spěla k otužování (10 °C a méně), byly půlhodinové rozestupy skupinek ještě krátké. Lze to také přičítat i neustále se zlepšující kondici všech členů.

Bohužel, poslední týden v říjnu byla naše slibně rozjetá sezona přerušena ještě přísnějšími vládními omezeními.

Listopad

Tato „tvrdá“ opatření měla údajně trvat jen do 3. 11., ale tomu už v té době věřil asi málokdo. Vládní nařízení umožňovala pobyt (sport) v přírodě či parku pro skupiny dvou osob či rodiny a to s dalšími omezeními. Jedinou možností, jak moci na koupališti nadále trénovat, byla tedy realizace „štafetových“ tréninků dvojic a rodin a to pouze pro registrované za dodržení striktních podmínek. Snažili jsme se časově rozvrhnout tréninky i s přihlédnutím k možnostem každého jednotlivce. Bylo to organizačně velmi náročné, ale nezbyvá

než otužilce pochválit za jejich disciplinovanost. Přece jen nikdo nechtěl úmyslně zhoršovat v té době neutěšenou epidemiologickou situaci. První trénink začínal již ráno a poslední dvojice končila za soumraku. V neděli 8. 11. jsme se tak již poprvé otužovali (voda 9,1 °C). Zvládli jsme i svatomartinšské plavání a plavání na státní svátek 17. listopadu. Tyto tréninky sice někdy nabízely zajímavou komorní atmosféru, ale i přes veškerou snahu nám chyběl vzájemný kontakt, ať už s novými členy, tak v rámci naší původní sestavy. Ne každému také vyhovoval přesně ohraničený a určený čas, někteří tak začali chodit individuálně na venkovní vodní plochy. Ve spojení s neustálým rychlým ochlazováním, které v neděli 22. 11. vyústilo v první mrazíky, tak docházelo k další redukci našich počtů.

V úplném závěru měsíce listopadu svítla naděje a došlo alespoň k částečnému uvolnění omezení s možností tréninku skupin do šesti osob. V sobotu 28. 11. jsme tak absolvovali trénink na Labi v centru Hradce Králové, kde jsme poprvé okusili i ledovou vodu (3,7 °C). V neděli 29. 11. pak proběhlo na koupališti první adventní plavání, kde zároveň probíhala i poněkud ostřejší 2. výzva otužování – mistr/mistryně studených vod. Pětiminutový pobyt ve studené vodě, která měla 4,7 °C při teplotě vzduchu 4,1 °C, zvládli opět všichni.

Prosinec

Začátkem prosince došlo k náhlému, až překvapivému, uvolnění omezení a bylo tedy možné se na koupališti opět setkat. Ve čtvrtek 3. 12. nás při tréninku přivítal pěkný led

se sněhovou pokrývkou (vzduch 0,3 °C a voda pod ledem 3,6 °C). Užili jsme si tak kromě koupele v ledové vodě i mnoho radosti a dovádění s ledem. Bylo tak možno konstatovat, že jsme na koupališti dosáhli až k vrcholu naší činnosti a mohli jsme ho s klidným srdcem opustit, aby mohlo být zazimováno. Poslední plánovanou akcí a zároveň oficiálním rozloučením s koupalištěm tak bylo mikulášské plavání v neděli 6. 12. spojené i se slavnostním předáním ocenění za splněné výzvy. Akce měla více slavnostní ráz než běžný trénink a účastníci se náramně vyřádili. Po vyhlášení výsledků došlo na otužileckou hymnu a po ní i na samotný trénink. Nezasvěcenému by to mohlo přijít jako maškarní plavání, ale byla u toho velká sranda. Vzduch měl ten den jarmích 11 °C a voda 5 °C. Opět bylo možno pocítit kolektivní vzájemnost i sílu našeho skutečného počtu.

I po našem oficiálním rozloučení s koupalištěm převládalo teplé počasí, a tak nám bylo umožněno koupaliště i dále využívat. Zvládli jsme tak ještě několik adventních tréninků jako třeba na Zlatou neděli 20. 12. za svitu Betlémského světla (vzduch 4,9 °C a voda 4,6 °C), nebo v předvečer Štědrého dne 23. 12. za svitu prskavek (vzduch 10,8 °C, voda 5,5 °C). Bohužel také znovu docházelo ke zvyšování omezení volného pohybu osob včetně sportování, nejprve na skupiny po 6 osobách a od neděle 27. 12. zase pouze na dvojice či rodiny. Proto také proběhl náš skutečně poslední trénink a koupaliště jsme ponechali uložit k zimnímu spánku. Lepší ukončení jsme si asi nemohli přát. Na azurové obloze svítilo sluníčko, které příjemně hrálo naše obnažená těla. Vzduch se sice pohyboval lehce nad nulou, ale protože teploměr v noci a ráno ukazoval hluboko pod bod mrazu, byla tak hladina bazénu pokrytá krustou křišťálově čistého ledu. Pro každého otužilce jsou to chvíle opravdového štěstí.

Epilog

Rok 2020 rozhodně nechci hanět, protože i přes všechna možná omezení a nástrahy ho nezbyvá než hodnotit jako relativně úspěšný. Ale přece jen, člověk je také tvor společenský a tomu tento rok až tolik nepřál. Doufám, že koncem ledna příštího roku, až budete číst tyto řádky, se bude už zase blýskat na lepší časy.

Děkujeme všem členům, všem přátelům i těm, kdo nás sledují a podporují. Děkujeme panu starostovi a místostarostovi za podporu, radním města za pronájem koupaliště a správci koupaliště p. Kozovi za výbornou spolupráci. Těšíme se na další spolupráci a společné akce v roce 2021.

Za Eskimo Chlumec **Josef Ulrich**

Příběhy volné myšlenky (dokončení)

Když k činnosti sdružení Volné myšlenky v Chlumci nad Cidlinou v roce 1930 přiřadíme ještě aktivity v okrsku, okolních obcích, účast na akcích krajského výboru patřil tento rok k nejúspěšnějším v celé historii. Činnost Volné myšlenky v dalších letech se ubírala ve stejném duchu, jak jsem se snažil naznačit. V roce 1926, po zastávce T. G. Masaryka v Chlumci, inicioval Josef Bryscejn stavbu Masarykova pomníku, který byl odhalen také za účasti dalších volnomyšlenkářů 28. října 1931. Poslední zápis, který jsem měl možnost studovat, je z roku 1933. Starostí volnomyšlenkářů bylo, že jim chybí mládež, a tu by do svých řad mohli získávat mezi členy DTJ, se kterou spolupracují při pořádání dětských besídek. V diskuzi na jedné výborové schůzi zaznělo, aby se diskutér, který na problém poukazuje, soukromě obrátil na některého z učitelů, aby byl nápomocen. Současně ale zaznělo, že místní učitelé, kteří jsou z 90 % bezkonfesní, jsou ve velké většině funkcemi přetížení, neb se všim se jde na učitele. Uvedená připomínka popisuje někdejší veřejnou angažovanost chlumeckých učitelů. Za připomenutí z této doby stojí veřejná schůze na podzim 1931 s přednáškou přítele Saala z Hradce Králové. Řečník upozorňoval na nerovnost katolické církve a ostatní veřejnosti, když v době krize ji vláda dává na činnost 330 milionů korun a kromě toho další dotace na obnovu jejího majetku. Bez dotace, zprostředkované poslancem Černým z Nepolice, se na konci třicátých let neobešla ani oprava obou chlumeckých kostelů. Kostelíku Nejsvětější Trojice dokonce hrozilo zřícení stropu a části střechy, protože zdejší farnost zanedbala jeho údržbu. Strop byl v té době podbit rakošem a omítnut. K dřívější opravě nedošlo údajně pro nedostatek peněz, přestože sbírky mezi věřícími byly ještě dost vysoké. Hraběcí patronát vzhledem k pozemkové reformě přestával být funkční. Ze zápisů se zdá, že se zhoršily vztahy mezi děkanátem a patronátní kanceláří na ředitelství velkostatku. Opravu zřizoval děkan František Pavlus, který přišel v roce 1922 po Karlu Khunovi. Opravu obou kostelů prováděl místní stavitel Komárek s dalšími domácími řemeslníky a vyšla téměř na 120 000 Kč. Dotace

činila 30 000 Kč, velký osobní dar Františka Kinského činil 20 000 Kč. Výčet doplním informací, že současně byla prováděna oprava ciferníků věžních hodin, kterou mělo hradit Město. Zákony z roku 1925 a 1926 upravily vztah státu a církve. Nedošlo k odluce, jak si přála část veřejnosti. Unie „trůnu a oltáře“ byla porušena strhnutím trůnu, ale oltář zůstal zachován a stát musel plnit přijaté závazky a činí tak až do dnešních dnů. Z veřejné schůze byl odeslán protest vládě, senátu a poslancům se žádostí o zrušení vyslanectví ve Vatikánu, za zrušení církevních škol a výuky náboženství, které podle účastníků veřejné schůze do škol nepatří. O protestu napsal jednatel příspěvek do Chlumecských listů, ale nebyl otištěn.

Sdružení uspořádalo k oslavě 10. výročí založení chlumeckého sdružení v roce 1932 slavnostní schůzi s výletem zástupců okolních sdružení z kraje. Účast přijali například volnomyšlenkáři z Hradce Králové, Nového Bydžova, Platiště nad Labem (v té době ještě samostatné obce), dokonce z Poříčí u Trutnova. Celkem podle zápisu bylo 78 cizích účastníků a 60 místních. Na setkání byl delegován i zástupce z pražského ústředí a krajský předseda. Domácí členové sdružení hosty vítali již na nádraží a celý program se podle zápisu skvěle vydařil. Po společné procházce městem

následoval oběd v sokolovně, o který se postaral přítel Malina. V zápisu je zvýrazněna jeho pohotovost, když počet strážníků téměř dvojnásobně přesáhl přihlášené. Potom se všichni odebrali ke Lvu. Jeho sál byl zaplněn, když předseda místního sdružení vítal všechny hosty. Setkání zpestřil vlastní pěvecký sbor a potom byl prostor pro proslovy zástupce ústředí a krajského předsedy. Domácí se pochlubili činností za uplynulé desetiletí. Následovala další část kulturního vystoupení z domácích zdrojů a poté všichni setrvali v družné zábavě až do odjezdu vlaků. Že bylo setkání úspěšné, potvrdil děkovný dopis z Prahy. Nejen volnomyšlenkáři, ale také další chlumečtí se často bavili z vlastních zdrojů. K zábavě členů sdružení Volné myšlenky patřily dětské besídky, často pořádané i pro dospělé, ale jako ostatní spolky i oni občas pořádali společné výlety po celém kraji. Obojí používali také k agitaci a získávání nových členů. To se jim každoročně dařilo. Trápilo je, že se jim nedaří získávat dorost, ale to je bolest různých spolků také v současnosti. K tomu, aby se ke svému „náboženství“ členové veřejně hlásili, mělo sloužit nošení odznaku se znakem Veřejné myšlenky, kterým byl stylizovaný květ macešky.

Ve třicátých letech se cíle volnomyšlenkářů nelišily od předchozího období. V první řadě to bylo dosažení odlu-

Plakát vyvěšovaný Volnou myšlenkou. KSC byla z Volné myšlenky vyloučena, chlumečtí komunisté členy sdružení zůstali.

ky církve od státu (první návrh zákona vznikl již v roce 1920), vyloučení náboženské výchovy ze škol, změna zákonů o podpoře církví z poloviny dvacátých let, vyjmutí matrik a hřbitovů z církevní správy, zrušení funkce polních kurátů v armádě, prostě zrušení všech církevních privilegií ze zákonů a také povinné zavedení občanských sňatků a zrušení církevní cenzury. Některé cíle někdejšího spolku našla naplnění, jiné ne. Na pozadí sdružení Volné myšlenky můžeme sledovat část proměn postojů chlumecké veřejnosti ke katolické církvi. Volnomyšlenkáři nikdy neměli za cíl urážet ve víře jednotlivé katolíky a tento přispě-

vek také směřuje pouze k popisu činnosti jednoho z chlumeckých prvorepublikových spolků, který se označoval jako nepolitický. Ústředí Volné myšlenky se po založení Svazu proletářských bezvěrců vymezilo vůči komunistům, ale chlumečtí komunisté nadále zůstali členy místního sdružení. Vedle katolické církve se ve třicátých letech objevil nový velký nepřítel, fašismus a německý nacismus. Někteří chlumečtí volnomyšlenkáři se postavili proti novému soupeři silou svého celého přesvědčení a později se zapojili do protifašistického odboje. Z angažovaných volnomyšlenkářů je třeba jmenovat především Bohumila Tamele, který v německých kázních a koncentračních táborech strávil celou válku, ale také Antonína Šetlíka, k jehož odkazu se hlásí především sokolové. Toho pobyt v Terezíně dokonce připravil o život.

Kdy zaniklo chlumecké sdružení, se mně nepodařilo zjistit, možná že někdo zná přesnější údaje o činnosti koncem první republiky. Poslední sjezd Volné myšlenky se konal na jaře v roce 1939, kdy již vláda přijala návrh zákazu veškeré protikřesťanské činnosti a rozpuštění všech bezvěreckých spolků. Ústřední výbor Volné myšlenky na základě okolností, údajně v březnu, přijal usnesení o dobrovolném rozpuštění organizace. V chlumeckých spisech najdeme z počátku roku 1940 seznam 57, u okresního úřadu, registrovaných spolků, Volná myšlenka mezi nimi nebyla. Možná vás počet nepolitických spolků z po-

Výzva občanům, aby nesouhlasili s podporou katolické církve v době světové hospodářské krize.

čátku protektorátu překvapí stejně, jako mě.

Název příspěvku o jednom z předválečných chlumeckých spolků jsem si vypůjčil podle knihy Antonína Kudláče Příběh(y) Volné myšlenky, ze které jsem čerpal především obecné údaje o činnosti sdružení. Většinu ostatních jsem načerpal ze zápisů ze schůzí výboru, které jsem náhodou získal, neboť kromě několika příspěvků v Chlumeckých listech a několika poznámek v církevních kronikách, je o sdružení Volné myšlenky v Chlumci nad Cidlinou jen velmi málo zpráv.

-ijv-

Přivítání T. G. Masaryka v roce 1926 se zúčastnili také chlumečtí volnomyšlenkáři. Josef Bryscejn předložil zastupitelstvu návrh na výstavbu jeho pomníku.

Kde domov můj (1)

O letních prázdninách 2020 a potom ještě několikrát jsem četl v několika časopisech rozhovory s panem Konstantinem Kinským (dále Konstantinem), starším ze synů chlumeckého Radslava Kinského, nyní držitelem panství a zámku ve Žďaru nad Sázavou. Radslav Kinský se narodil v Oboře a potom až do roku 1958 žil na chlumeckém zámku Karlova koruna, někdejším majorátním panství hraběcí rodiny. Poté, co byl zámek navrácen v roce 1991, řada občanů myslela, že se do zámku vrátí také

Radslav, který zde měl řadu spolužáků a známých z jeho projížďek kořmo po okolí, když se o ně v zámecké stáji staral. Zajímavé bylo, že tento milovník koní ze staré šlechtické rodiny v padesátých letech, kdy doba aristokracii nepřála, dosáhl akademického titulu MVD. Ačkoliv většina očekávala, že se do Chlumce vrátí právě on, chlumecký zámek a lesy nezdědil, ale v duchu tradice se do Chlumce vrátil jeho starší bratr Norbert. Zatímco Radslav se za svými známými v našem městě občas dostal díky své

vědecké práci imunologa i za předchozího zřízení, Norbert nebyl tolik známý. Radslav za pomoci spřízněného Karla Schwarzenberga, který se stal kancléřem prezidenta Havla, zdědil zámek a panství ve Žďaru nad Sázavou, které rodina zdědila ve třicátých letech po Eleonore Clam-Gallasové, se kterou se, jako s vdovou po knížeti Schwarzenbergovi, oženil Radslavův otec. Tento majetek po jeho smrti zdědil dnes téměř šedesátiletý podnikatel Konstantin Kinský, který do Žďaru přišel z Francie, kde se narodil. Jen pro úplnost dodám, že Chlumec nad Cidlinou je dnes v majetku dědiců staršího Radslava bratra

Norberta, kteří po své matce Anně Marii dal Borgo Netolické připojili do rodinného majetku ještě známý hrad Kost. Po tomto úvodním entrée se rád dostávám k náplni mého dnešního příspěvku. Autor jednoho časopiseckého příspěvku se zeptal pana Konstantina Kinského, že když získal ve Žďaru nový domov, kterou zemi pokládá za svoji vlast. „Vlast je pro mě Česko, Francie i Evropa“, jeho odpověď bych snad pochopil, kdyby neuváděl za svou vlast Evropu. Není nyní sám, celá řada dalších rozených

předlitavského zákona. Domovská příslušnost, domovské právo, které určovalo, že každý musel být přímo odněkud, byl právní institut nezbytný po zrušení poddanství v roce 1848 a patrimoniální (vrchnostenské) správy a jejich nahrazením obecním zřízením. Zákon měl kořeny ještě o sto let starší a měla v tom prsty česká královna a rakouská arcivévodkyně Marie Terezie, kterou chlumecký zámek hostil v roce 1742. Historici tvrdí, že ji ke vzniku zákona přivedla téměř prázdná pokladna, aby mohla věst

tum narození), další příslušníky rodiny. Dříve do soupisu dokonce uváděli pouze muže, daňové poplatníky. Tereziánský patent z roku 1777 upravoval a rozšiřoval způsob soupisu obyvatel, který se prováděl každý třetí rok. Byl přesnější, než předchozí soupisy obyvatel příslušných do obce. Mohl již využívat číslování domů, ke kterému došlo v Chlumci před 350 léty v prosinci 1770. Než přišla císařská administrativa s tímto patentem, používaly se k rozlišení na domech větších měst domovní znaky. Ty

a další nezbytností bylo zjistit skutečnou výměru a vlastnictví pozemků. 17. prosince 1770 přijeli do Chlumce komisaři krajského úřadu, aby zavedli číslování domů. Stihli to ještě do konce roku. Město rozdělili na čtyři části, jak jim ukládaly tehdejší metodické pokyny. Podobné dělení bylo v mnoha místech ve staré monarchii, které bylo v průběhu let změněno jednotným číslováním. V Novém Bydžově k tomu došlo ve třicátých letech minulého století, v Chlumci toto členění zůstalo do dnešních dnů,

přečíslování 40. Někteří naši pradědové proto za rodný dům nadále považovali číslo 33, ale to podle nového číslování byl dům s dnešním číslem 25. Domovní číslování z počátku 19. století přežilo až do dnešních dnů. V roce 1899 Město rozhodlo po vzoru Nového Bydžova o pojmenování ulic. Ještě než k tomu došlo, vypomáhali si obyvatelé k bližšímu označování umístění domů nazývat ulice pomocnými specifikacemi. Například umístěním dílny některého řemeslníka, nebo ulici nazývali podle jména

a jejich přiřazením ke skutečným majitelům. Toto se týkalo půdy panské (dominikální) i půdy selské (rustikální). Panstvo se dosud daním pro Vídeň vyhýbalo, proto se na Marii Terezii velmi zlobilo a zaváděným berním bránilo. Teprve v dalším století však došlo k přesnějšímu vyměřování, vytvořením tzv. katastrů a mapování v měřítku 1 : 2 880. Tak zvané katastrální operáty zahrnovaly vedle map také soupis všech pozemků, jejich majitelů a ocenění podle úrodnosti. Na cestě k domovské příslušnosti jsem se

k těmto podrobnostem nechtěl dostat, ale obojí bylo využíváno k identifikaci příslušníků obce i jejich sociálního zařazení. Za počátek novodobého sčítání lidu můžeme pokládat rok 1869, kdy byla vedle domovské příslušnosti zjišťována také státní příslušnost, rodinný stav, náboženství a také některé majetkové údaje. Od této doby se sčítání provádí v desetiletých intervalech

Tady je náš domov. Staré foto Cidlina od Lučic s kostelíkem (archiv Jan Douda)

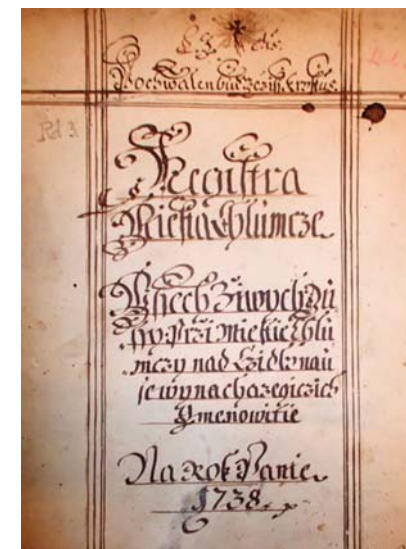
Čechů nyní uvádí Evropu za svoji vlast. Já to tak nevidím a nechám na laskavosti čtenářů, aby o tom přemýšleli. Já jsem doma tady, líbí se mi zde. Mezi mými oblíbenými dominantami je, vedle zámku, také romantický pohled na lučický kostelík se zvoničkou nad Cidlínou a kopec nad Vápnem, kde se od hrbitova otevírá krásný výhled na strašovský rybník, lesy a daleké Polabí. Možná máte na Chlumecku také svá oblíbená místa. Ještě do poloviny minulého století nemuseli naši pradědové přemýšlet o otázce domova a vlasti jen jako o srdeční záležitosti, ale domov byl vymezován také úředním rozhodováním. Již jednou jsem si do úvodu svého příspěvku vypůjčil hlášku, kterou Jaroslav Hašek vložil do svého románu o Josefu Švejkovi. Protože ve Švejkovi najdeme mnohé, co v málo encyklopediích, také tentokrát jsem si vybral Josefa Švejka se slovy, že každý musí být přímo odněkud. Není to přímo text v uvozovkách, ale o to častěji citovaný, který měl podstatu vycházející z platného

války, které jí byly vnuceny, ale také nedostatek mužů vhodných do vojenského mundúru. Obojí postihoval v roce 1777 tak zvaný konskripční patent. V tom, pro nás dnes nesrozumitelným slovem, hledejme soupisy obyvatel v celé monarchii. Zákonu předcházely každoroční soupisy obyvatel nařizované již někdy od třicátých let. Vést soupisy bylo obtížné, když neměli všichni poddaní stále bydliště. Marie Terezie byla na svou dobu velmi aktivní vládkyně (někdy se užívá oslovení císařovna, kterou ona nikdy nebyla, císařství v Rakousku bylo zřízeno až počátkem 19. století) a možná, že i ten symbolický pomník v Praze, nedávno odhalený po 300 letech, jí patří oprávněně. Několik soupisů obyvatel Chlumce z první poloviny 18. století je dosud uchováno v městském archivu. Ukázku zápisu z roku 1743 jsem již připravil pro článek o kantoru Šolcovi. Zápis byl jednoduchý, stejně jako soupis z roku 1738. Obálku historického záhlaví spisu příkládám, zahrnoval pouze jméno, způsob obživy, stáří v letech (neuváděl se da-

V roce 2020 přineslo rozhovory s K. Kinským několik časopisů

se často zachovaly na fasádách starých městských domů dodnes. Někteří čtenáři mně možná připomenou, že již v 16. století byly pro potřeby vyměřování daní (užíval se termín berní) využívány seznamy usedlých poddaných. Karel Khun uvádí, že v roce 1571 bylo v Chlumci 99 usedlých. Později, v první třetině 17. století, byly povoleny berně pozemkové. Pořízené seznamy byly nazvány berní rulou („berní rollout“). Všechny tyto seznamy nedávaly pravdivý obraz nejen o pozemkových držbách, ale ani o počtech domů a obyvatel. U obyvatel zahrnovaly pouze majitele, kteří byli plátcí daní. Pojem „usedlost“ nebyl ustálen. Vrchnost měla také zájem, aby nebyla velkým plátcem, aby mohla eráru přispívat co nejméně. Na veřejná břemena, včetně výloh na armádu, se vídeňskému dvoru nedostávalo, když se ho všichni snažili obrát. Až přišla Marie Terezie, aby zavedla pořádek. Jedním z prvních předpokladů bylo zjistit skutečný a úplný počet obyvatel (také aby věděla, s kolika vojáčky může počítat)

Záhlaví soupisu občanů 1738 (archiv města v SOKA HK)

i když to v počítačové době činí některé potíže. Tyto čtvrti byly označeny jako: Město, Hradecké předměstí, Kolínské předměstí a Pražské předměstí. Není bez zajímavosti, že v šedesátých letech byl učiněn pokus změnit názvy jednotlivých částí na Klicperovu čtvrť, Záměstí, Zahradní čtvrť a Zámeckou čtvrť. Nemusím připomínat, že návrh se nezdařil. Od roku 1980 byly čtvrti nahrazeny označením místních částí. Číslování domů začínalo od nejvýznamnějšího domu uprostřed čtvrti. V první městské čtvrti to byl zámek, ačkoliv byl již vyhořelý. Již při dalším soupisu v roce 1783 došlo ke změně a domy byly přečíslovány. Číslo 1 bylo přiděleno Majorátu a u dalších domů došlo k posunu. Fara měla původně číslo 32 a nově získala číslo 40. Původní městská šatlava měla číslo 38 a mezi tím na jejím místě vybudovaná nová škola získala číslo 46. Touto administrativní změnou došlo později ke sporu, v kterém domě se narodil V. K. Klicpera. Jeho rodný domek vedle fary měl číslo 33, po

Rodnému domku V. K. Klicpery bylo v roce 1770 přiděleno číslo 33/I, v roce 1803 bylo změněno na 41/I. To se později stalo příčinou nedorozumění o místě jeho narození. Vedlejší fara měla vždy popisné číslo o jedno nižší. Kresba V. Klemense z knihy K. Khuna a L. Nováka z roku 1932.

majitele domu na jejím okraji. Dnešní Jungmannova ulice byla označována jako Galatova. Galata nebyl spisovatel pocházející z Nového Bydžova, jehož ulici tam mají stále, ale sládek místního pivovaru, který vlastnil dům č.p. 62 na náměstí. Později, když dům zakoupil obchodník a také starosta Josef Kalina, označovali ulici jeho jménem. Tak byla označována i v úředních záznamech. Podobně byla označována také Zahradní ulička jménem hostinského Pachmana a ještě před tím Slaninova. Jan Slanina byl majitelem zájezdni hospody na místě, kde po jejím vyhoření postavil lékárnu Jan Scherks. Dnešní Rooseveltově ulici říkaly Špitálská, později Záškovská. Starý vojenský špitál byl v místě dnešního klubu důchodců, stejně škola. Kde byl ještě starší špitál, o kterém psal Karel Khun, nevím. Tak bych mohl pokračovat, ale značení ulic není tentokrát pro nás podstatné. Číslování domů bylo doplněno, pro vyměřování daní, podstatnějším vytyčováním pozemků

i po vzniku ČSR. Sčítací operáty jsou uloženy v okresním archivu, ale také je najdeme v digitální podobě. Nejnovější sčítání se má konat v roce 2021.

Domovská příslušnost (domovské právo) bylo po zrušení patrimoniální správy a zrušení poddanství právní institut příslušnosti k obci, proto každý občan musel být odněkud, aby v domovské obci měl právo na nerušený pobyt, chudinské a zdravotní zaopatření. Mohl pobývat i jinde v monarchii, pokud však potřeboval jakoukoliv pomoc v nouzi, musel se obrátit na domovskou obec. Když byl majetný, o nic nešlo. Případný pobyt v nemocnici, nebo dokonce náklady pohřbu si zaplatil, ale pokud majetný nebyl, všechny náklady, pokud je neuhradila povinná rodina, šly na adresu domovské obce. Stejně tak, když se ve světě nechoval podle práva, tak byl „šupem“ poslán domů, aby se o něho postarali. O tom, jak to fungovalo, ale již v příštím pokračování.

-ijv-

Sňatek uzavřený v obřadní síni radnice

12. 12. 2020

František Dašek
Miloslava Kárníková

Kosice
Kosičky

Za matriku Ivona Uchytlová

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Matěj Kučera
Zoe Rozumová
Elen Chourová

Oliver Vykysalý
Boris Bambas
Sofia Reng

Odešli z našich řad

Miloslava Bulisová 84 let
Drahuška Barborová 86 let
Ladislav Bydžovský 88 let
Miroslav Dašek 72 let
Oldřich Kropáček 92 let

Alena Bendásková 88 let
Milena Vobořilová 92 let
Zdenka Rudolfová 83 let

Za evidenci obyvatel Bc. Ladislava Zemanová

Dne 22. ledna 2021 oslavila 95 let
paní

Vlasta KVASNIČKOVÁ

Do dalších let
mnoho zdraví a spokojenosti přejí
syn s manželkou, dcera s manželem,
vnučky, pravnoučata a prapranvuci.
K přání se připojují i ostatní příbuzní.

Děkujeme touto cestou všem,
kteří se přišli naposledy rozloučit
dne 28. prosince 2020 s panem

Miroslavem DAŠKEM

Děkujeme za úctu projevu smutku
pro pozůstalou Daškovu rodinu.
Také poděkování p. Netíkovi, pí Vízkové,
pí Suchánkové, p. Viškovi
a p. děkanovi Ing. Mgr. Arnoštu Vidourkovi
za důstojné rozloučení
s naším milovaným Miroslavem Daškem.
Děkujeme. Zarmoucená rodina

Jménem pozůstalých
bychom rádi poděkovali všem,
kteří se přišli rozloučit s paní
Bohumilou BRŮŽOVOU
z Klamoše.

Velice si vážíme ochoty a profesionality,
které se nám dostalo ze strany pohřební služby,
zvláště PhDr. Zdeňku Horákovi za slova útěchy
v této nelehké době.
Zarmoucená rodina

Dne 3. prosince 2020
uplynuly 4 roky od úmrtí naší maminky
paní

Anny VONDRUŠKOVÉ

Za projev tiché vzpomínky
děkují synové a dcera s rodinami.

Inzerce

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum – 12x ročně • Číslo 1, vydáno 28. ledna 2021 • Náklad 960 ks • Vydává Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání – Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada pod vedením šéfredaktorky Mgr. Mileny Komárkové • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** na adresu: Městský úřad – správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 4. 2. 2021**